

Goranboy Rayon Mərkəzi
Xəstəxanasının tikintisi ilə
bağlı tədbirlər haqqında
Azərbaycan Respublikası
Prezidentinin Sərəncamı

2

Səhiyyə naziri
Oqtay Şirəliyev
Astarada
vətəndaşları
qəbul edib

2

Akademik Zərifə
Əliyeva adına Milli
Oftalmologiya
Mərkəzinin Gəncə
filialı açılıb

4

TİBB qəzeti

№ 09-10 (601) 31 may 2016-cı il

Qəzet 1991-ci ildən nəşr olunur

www.tibbqazeti.az

Azərbaycan Respublikası
Səhiyyə Nazirliyi

Ümumdünya Səhiyyə Assambleyasının 69-cu sessiyası

3

4

Leyla Əliyeva Daun Sindromlu
Şəxslərin Reabilitasiya
Mərkəzində olub

5

Respublika Diaqnostika
Mərkəzində hepatitlərə pulsuz
müayinələr təşkil olunub

Tel: (994 12) 530 15 15
530 41 67
530 41 68
Faks: (994 12) 530 44 44

ARASH
MEDICAL COMPANY

www.arash.az

Ширванская фармакопея
в Ватиканском архиве

9

Афоризм
Река истины протекает через
каналы заблуждений
Рабиндронат Тагор

Goranboy Rayon Mərkəzi Xəstəxanasının tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alram**:

1. Goranboy şəhərində Goranboy Rayon Mərkəzi Xəstəxanasının tikintisinə başlamaq üçün Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il dövlət bütçəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyinə ilkin olaraq 1,0 (bir) milyon manat ayrılsın.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni müəyyən olunmuş qaydada təmin etsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 6 may 2016-cı il.

Astarada səhiyyə nazirinin qəbul günü keçirilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıq və tövsiyələrinə uyğun olaraq, dövlət orqanları rəhbərlərinin bölgələrdə qəbul günlərinin təşkili davam etdirilir.

Səyyar qəbul günlərinin qrafikinə əsasən, səhiyyə naziri Oqtay Şirəliyev bu dəfə Astara-da vətəndaşlarla görüşüb. Astara Rayon Mərkəzi Xəstəxanasında keçirilən görüşdə bu rayonla bərabər, Lerik, Lənkəran, Masallı, Yاردımlı rayonlarının

sakinləri də iştirak ediblər.

Qəbulda 32 vətəndaşın müraciətlərinə baxılıb. Əsasən sağlamlıq problemləri, işlə təminat və s. məsələlərlə bağlı olan müraciətlər Səhiyyə Nazirliyinin müvafiq qurumlarının nümayəndələrinin iştirakı ilə araşdırılıb. Onların bəziləri yərində həll edilib, digərləri ilə bağlı lazımı qurumlara göstərişlər verilib. Nazirliyin səlahiyyətlerinə aid olmayan məsələlər aidiyəti üzrə çatdırılmaq üçün qeydiyyata alınıb və nəzərətə götürüllər.

Müharibə veteranları mükafatlandırıldı

Azərbaycan Tibb Universitetində (ATU) 9 May – Qələbə günü münasibətlə II Dünya müharibəsi veteranları ilə görüş keçirilib.

Böyük Vətən müharibəsi veteranlarını faşizm üzərində qələbənin 71-ci ildönümü münasibətilə təbrik edən ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli onların fədakarlığının heç vaxt unudulmayacağını söyləyib.

Tədbirdə universitetdə çalış-

ışan müharibə veteranları və «1941-1945-ci illərdə Böyük Vətən müharibəsində fədakar əməyə görə» medali ilə təltif edilmiş arxa cəbhə veteranları

ATU rəhbərliyi tərəfindən hərbi vətənpərvərlik mövzusunun təbliğində xüsusi fəallıqlarına görə mükafatlandırılırlar.

Müharibə veteranları göstərişlən diqqət və qayğıya görə təşəkkürlərini bildirib, cəbhə illəri ilə bağlı xatirələrini danişiblər.

Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi ilə İran İslam Respublikasının Səhiyyə və Tibbi Təhsil Nazirliyi arasında səhiyyə və tibb elmi sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumunun təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alram**:

1. Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi ilə İran İslam Respublikasının Səhiyyə və Tibbi Təhsil Nazirliyi arasında səhiyyə və tibb elmi sahəsində əməkdaşlıq haqqında 2016-cı il fevralın 23-də Tehran şəhərində imzalanmış Anlaşma Memorandumu təsdiq edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi bu Fərmanın 1-ci hissəsində göstərilən

Anlaşma Memorandumun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi Anlaşma Memorandumun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə İran İslam Respublikası Hökumətinə bildiriş göndərsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 20 may 2016-cı il.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 93-cü ildönümü münasibətlə ölkəmizin səhiyyə ictimaiyyətinin nümayəndələri ulu öndərin xatirəsini yad ediblər. Bununla əlaqədar Bakıda və müxtəlif bölgələrdə fəaliyyət göstərən xəstəxanalarda, bir sıra digər tibb təhsili və səhiyyə müəssisələrində tədbirlər keçirilib.

Belə tədbirlərdən biri Səhiyyə Nazirliyinin İctimai Səhiyyə və İslahatlar Mərkəzində (İSİM) olub. Toplantıda İSİM-in direktoru Ceyhun Məmmədov müasir Azərbaycanın banisi Heydər Əliyevin öz xalqına, millətinə təmənnəsiz xidmətləri ilə yادداşlara əbədi həkk olundugunu bildirib. Qeyd olunub ki, Azərbaycan tarixinin taleyüklü hadisələrlə dolu otuz ildən artıq bir dövrü Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ölkəmizdə müstəqil dövlət təsisatlarının yaradılması, demokratik, hüquqi dövlət qurulması, suveren Azərbaycanın Konstitusiyasının qəbul edilməsi, yeni iqtisadi kursun müəyyənləşdirilməsi və s. məhz ulu öndərin müstəsnə xidmətləridir.

Çıxış edənlər ümummilli liderin həyat və fəaliyyət yollarına nəzər salıb, onun Vətənə, xalqa xidmətin misilsiz nümunəsi olduğunu vurğulayıblar.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 93-cü ildönümü münasibətlə respublika üzrə imcəcilik və aqacəkmə kampaniyaları keçirilib, Bakının park, bağ və xiyabanlarında abadlıq işləri aparılıb. O

Ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsi anılıb

cümlədən Azərbaycan Tibb Universitetinin (ATU) şəhərciyində də universitet rəhbərliyi və tələbələrin birgə səyləri ilə ağacların dibi bellənib, 50-yə yaxın gül kolu əkilib.

Eyni münasibətlə ATU-da keçirilən tədbirdə universitetin rektoru, professor Gəray Gəraybəyli ulu öndər Heydər Əliyevin müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurulmasında, inkişafında əvəzsiz tarixi xidmətlərindən, ölkə səhiyyəsinin inkişafı istiqamətində görüldüyü işlərdən söz açıb, bildirib ki, məhz ümummilli liderin rəhbərliyi dövründə bir çox tibb müəssisələri əsaslı təmir edilib, yeni səhiyyə ocaqları tikilib, onlar o dövrün müasir tibb avadanlıqları və aparatlarla təmin olunub, ATU üçün zəngin maddi-texniki baza yaradılıb.

Tədbirdə Nəsimi Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Asif Əsgərov, akademik Büyükköşi Ağayev, ATU-nun kafedra müdirleri Qoşqar Əliyev və Məhbubə Vəliyeva, Müalicə-profilaktika fakültəsinin tələbəsi Nailə Şirəliyeva çıxış edərək,

ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı qarşısında misilsiz xidmətlərindən danışılar.

İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin (BMDTU) Bakı filialında ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsi anılıb. Ulu öndərin anadan olmasının 93-cü ildönümüne həsr edilmiş tələbə elmi-praktik konfransının açılışında universitetin rektoru, professor Əziz Əliyev Azərbaycanı geridəqalmış əyaletdən qabaqcıl respublikaldan birinə çevirmək üçün Heydər Əliyevin yorulmaz fəaliyyətindən, 1990-cı ilin Qanlı Yanvar hadisələri zamanı onun nümayiş etdirdiyi vətənpərvərlikdən, müstəqillik dövründə milli dövlət quruculuğu istiqamətində görüdüyü işlərdən danışıb.

Sonra BMDTU-nun Bakı filialının tələbələri Ayxan İslamiyəlovun «Stromal gövdə hüceyrə», Zöhrə Bədəlovanın «Piy toxumasının endokrin funksiyası» mövzularında, tematik videoçarxlardan müşayiət olunan məruzələri dinlənilib.

Paytaxt sakinləri yeni elektron xidmət vasitəsilə həkim qəbuluna yazılı biləcəklər

Azərbaycanda «Ambulator tibb müəssisələrinə evə çağrıq və ya həkim qəbuluna e-qeydiyyat» elektron xidməti istifadəyə verilib.

18 yaşına çatmamış uşaqların valideynləri yeni elektron xidmət vasitəsilə övladının qeydiyyatda olduğu poliklinikaya getmədən «Elektron səhiyyə» internet portalından həkim qəbuluna yaxınlamaq və ya evə çağrıq üçün müraciət edə bilərlər. Bunun üçün valideynlər e-sehiyye.gov.az saytının «Elektron xidmətlər» bölməsinə daxil olub «Ambulator tibb müəssisələrindən evə çağrıq və ya həkim qəbuluna e-qeydiyyat» xidmətinə istifadə edə bilərlər.

Qeydiyyat	☐	Daxil ol	☐
<input type="button" value="Əsas sahifa"/> <input type="button" value="Xəbərlər"/> <input type="button" value="e-Səhiyyə"/> <input type="button" value="e-Xidmətlər"/> <input type="button" value="Layihələr"/> <input type="button" value="Haqqımızda"/>			
<input type="button" value="Daxil ol"/>			
İstifadəçi e-mail: <input type="text"/> Şəhər: <input type="text"/> Şəhər kodu: <input type="text"/> ☐ Səhifəni unutmaq ☐ Qeydiyyat			

Hazırda bu elektron xidmətə Yasamal rayonunda yerləşən 5, 10, 13 sayılı Uşaq Poliklinikalarında və 39 sayılı Şəhər Poliklinikasında qeydiyyatda olan şəxslər müraciət edə bilərlər.

Elektron xidmətin Bakı şəhəri üzrə tam istifadəyə verilməsi iyunun 1-dən nəzərdə tutulub.

Mayın 23-dən 28-dək Mısveçrə Konfederasiyasının Cenevrə şəhərində Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) ali orqanı olan Ümumdünya Səhiyyə Assambleyasının (ÜSA) 69-cu sessiyası keçirilib.

Azərbaycan Respublikasının səhiyyə naziri Oqtay Şirəliyevin rəhbərliyi altında nümayəndə heyətimiz Assambleyada iştirak edib.

ÜSA-nın 69-cu sessiyasına ÜST-nin 194 üzv dövlətindən 3500-ə yaxın nümayəndə toplaşmışdır. Omanın səhiyyə naziri Ahmed bin Mohammed al-Saidinin sədr seçildiyi sessiyanın açılışında ÜST-nin Baş direktoru Marqaret Çan hesabat məruzəsi ilə çıxış edib.

Sənəd dövrlərdə Minilliyyin İnkişaf Məqsədlərində səhiyyəyə aid hədəflər və qlobal miqyasda ictimai səhiyyə sahəsində nailiyyətlərdən, o cümlədən İİV, vərəm, malyariya və poliomielitlə mübarizədə, həmçinin ana və uşaq sağlamlığının mühafizəsi üzrə əldə olunan uğurlardan danışan M.Çan bu münasibətlə dünya ölkələrini təbrik edib. Bir sıra infeksiyalarnın tamamilə ləğv edilməsindən söz açan natiq bu mübarizədə Beynəlxalq Tibbi Sanitar Qaydaların əhəmiyyətini vurgulayıb. Bununla belə, Baş direktor Ebola, Zika virusu kimi infeksiya alışmalarını xatırladıb, dünyani belə epidemiyaların qəfil yayılmasına hazır olmağa çağırıb, bu baxımdan səhiyyə sahəsində fövqəladə vəziyyətlərin idarə edilməsi ilə bağlı ÜST-nin fəaliyyətində islahatların əhəmiyyətini qeyd edib. M.Çan həmçinin iqlim dəyişikliyi, mikrob əleyhinə preparatlara dayanıqlılıq, ürək və aqciyər xəstəlikləri, xərcəng və diabet kimi qeyri-infeksiyon xəstəliklərin yükünün artması məsələlərinə diqqət çəkib. O deyib ki, sağlamlıqla bağlı problemlərin həlli yolu bütün əhalinin tibbi yardımına əhatə olunmasından keçir: "Tibbi yardımla ümumi əhatə olunma bütün digər məqsədlərin əsasını təşkil edir və heç kəsi unutmayan ədalətin ifadəsidir", - deyə Marqaret Çan bildirib.

Ümumdünya Səhiyyə Assambleyasının 69-cu sessiyasında ÜST-nin müxtəlif qurumlarının hesabatları dinlənilib, bütün dünya səhiyyəsi üçün əhəmiyyət daşıyan bir sıra sənədlər və mövzular – 2030-cu ilədək dünyada davamlı inkişaf planı, ÜST-nin islahati, pandemiyalara hazırlıq, fövqəladə vəziyyətlərin aradan qaldırılması, qeyri-infeksiyon xəstəliklərə qarşı mübarizə, "Ana, uşaq və yeniyetmələrin sağlamlığının mühafizəsi üzrə Qlobal Strategiya", İİV, hepatitis və cinsi yolla yolu-xan infeksiyalar üzrə qlobal strategiyalar, uşaq piylənməsi,

Ümumdünya Səhiyyə Assambleyasının 69-cu sessiyası

hava çirkəlməsi, yol hərəkətinin tohlükəsizliyi, tünlə mübarizə, tibb kadrları resursları, dərman çatışmazlığı və digər məsələlər müzakirə olunub, müvafiq bəyannamələr qəbul edilib.

Rilməsinin zəruriliyi qeyd edilib. Son dövrlərdə dünyada baş verən hadisələrdən söz açan M.Çan infeksiyalara qarşı mübarizə və onlara hazırlıq tədbirləri, miqrasiya böhrəni şəraitində infeksion xəstəliklərin trans-

Azərbaycan nümayəndə heyəti Assambleyanın plenar iclaslarında, həmçinin A və B Komitələrinin içinde iştirak edib. Sessiyada Azərbaycan nümayəndələri vərəmə qarşı mübarizə, immunoprofilaktika, miqrantların sağlamlığı, malyariyanın eliminasiyası, epidemioloji nəzarətə dair çıxış ediblər.

ÜSA-nın 69-cu sessiyası çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının səhiyyə naziri Oqtay Şirəliyevin bir sıra rəsmi şəxslerle görüşləri olub.

ÜST Baş Direktor Marqaret Çan ilə görüş

Oqtay Şirəliyevin ÜST-nin Baş direktoru Marqaret Çan ilə görüşü zamanı bu qurum ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığın hazırlığı vəziyyətindən məmənunluq ifadə olunub, uğurlu əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsi yolları haqqında fikir mübadiləsi aparılıb. Həmçinin səhiyyə sahəsində ölkələr arasında əməkdaşlığın inkişaf etdi-

milli sərhədlərdən yayılması təhlükəsi kimi məsələlərə toxunub, ÜST ekspertlərinin bu sahədə qazandığı müsbət təcrübədən danışır. Görüşdə həmçinin ÜST Baş direktoru vəzifəsi nə 2017-ci ildə keçiriləcək seçimlər müzakirə olunub.

Azərbaycanın səhiyyə naziri ölkəmizdə səhiyyə sahəsində aparılan islahatlar, səhiyyə sistemimizin təkmilləşdirilməsi haqqında M.Çana müfəssəl məlumat verib.

Baş Direktor Azərbaycanın son zamanlar bir sıra beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi etməsini təqdirlə vurgulayıb, eyni zamanda, bu tədbirlərin təhlükəsizliyinin təmin olunması və infeksiyalara qarşı mübarizə üzrə fəaliyyətlərin müstəsnə əhəmiyyətini qeyd edib.

Görüşün sonunda ÜST Baş direktoru M.Çan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və ölkəmizin birinci xanımı Mehriban Əliyevanın səhiyyənin inkişafına gətirdikləri qayğı və diqqəti təq-

dir edib, bildirib ki, bu münasibət digər ölkə başçılarına da nümunə ola bilər.

ÜST Avropa Regional Bürosunun direktoru ilə görüş

Azərbaycan səhiyyə naziri ÜST Avropa Regional Bürosunun direktoru Jujanna Yakab ilə görüşündə ÜSA-nın 69-cu sessiyasının gündəlilikində olan məsələlərə dair Avropa Regional Bürosunun mövqeyi, Azərbaycanın sessiyada çıxışları və müdaxilələri, ÜST Azərbaycan ofisinin təkmilləşdirilməsi və oraya beynəlxalq statuslu ekspertlərin cəlb edilməsi, habelə ÜST-də islahatların təşkilatda məsələləri müzakirə edilib.

Pakistanın federal naziri Saniya Niştarla görüş

Səhiyyə naziri Oqtay Şirəliyev sessiya çərçivəsində Pakistan İslam Respublikasının ÜST Baş direktoru vəzifəsinə təqdim etdiyi namizəd Saniya Niştar ilə görüşüb.

Pakistan İslam Respublikasının federal naziri olmuş Saniya Niştar ölkələrimiz arasında məhsuldar əməkdaşlıq əlaqələrinin olduğunu, dövlətlərimizin bütün beynəlxalq təşkilatlarda bir-birini dəstəklədiyini vurğulayıb. Görüşdə öz seki platforması haqqında məlumat verən pakistənli namizəd Azərbaycanın ona dəstək verəcəyinə ümidi etdiyini bildirib.

Assambleyanın sessiyası dövründə Oqtay Şirəliyevin həmçinin Latviya, Belarus, Özbəkistan və Türkmenistanın səhiyyə nazirləri ilə, Türkiyə, İran, Pakistan, Avstriya, Almaniya və Danimarkanın nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri ilə işçi görüşləri keçirilib. Görüşlərdə ölkələrimiz arasında səhiyyə və tibb elmi sahəsində əməkdaşlıq əlaqələrinin perspektivləri müzakirə edilib.

Qlobal Fondla Çərçivə Sazişi imzalandı

ÜSA-nın 69-cu sessiyası günlərində QİCS, Vərəm və Malyariya ilə Mübarizə üzrə Qlobal Fondun Cenevrədəki baş ofisində Azərbaycan Respublikası səhiyyə naziri Oqtay Şirəliyevin qurumun icraçı direktoru Mark Eldon-Edington ilə görüşü keçirilib.

Azərbaycan Səhiyyə Nazirliyinin nümayəndə heyətinin, həmçinin Azərbaycan Respublikasının BMT-nin Cenevrə şəhərindəki bölməsində və digər beynəlxalq təşkilatlar yanında daimi nümayəndəsi Vaqif Sadıqovun da iştirak etdiyi görüş zamanı Qlobal Fondun rəsmisi ölkəmizdə İİV infeksiyası, vərəm və malyariya ilə mübarizə sahəsində görülən işləri yüksək qiymətləndirib.

Sonra QİCS, Vərəm və Malyariya ilə Mübarizə üzrə Qlobal Fond ilə Azərbaycan Respublikası arasında yeni Çərçivə Sazişi imzalanıb.

Səfor çərçivəsində nümayəndə heyətimiz BMT-nin Cenevrə şəhərindəki bölməsində və digər beynəlxalq təşkilatlar yanında daimi nümayəndəliyimizin təşkil etdiyi, Azərbaycanın Respublika Gününe həsr olunan tədbirdə iştirak edib.

Gəncədə Akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzinin (MOM) filialının açılışı münasibətilə elmi konfrans keçirilib.

Akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzinin Gəncə filialı açılıb

Açılış mərasimində əvvəlcə qonaqlar MOM Gəncə filialında yaradılan şəraitlə tanış olub, cərrahiyyə blokuna, laboratoriyalara və optika aptekinə baxış keçiriblər. Məlumat verilib ki, yeni yaradılan tibb müəssisəsi üçün ayrılmış tarixi tikilidə əsaslı yenidənqurma və təmir işləri aparılıb. Ən müasir tibbi avadanlıqlarla təchiz edilən Mərkəzdə 30 nəfəre yaxın tibbi personal xəstələrin sağlamlığından keşiyində dayanacaq.

MOM Gəncə filialında müxtəlif göz patologiyalarından əshiyət çəkən xəstələrə, o cümlədən uşaqlara yüksək ixtisaslı oftalmoloji yardım göstərilməsi, göz xəstəliklərinin konservativ,

cərrahi və lazer müalicəsi üçün tam şərait yaradılıb.

Səhiyyə ocağının açılışı münasibətilə Heydər Əliyev Mərkəzində elmi konfrans keçirilib. Tədbirdə akademik Zərifə Əliyevanın həyat və fəaliyyətini

eks etdirən film nümayiş olunub. Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Elmar Vəliyev, Milli Oftalmologiya Mərkəzinin direktoru Elmar Qasımov görkəmli alimin həyatı və elmi-icatçı fəaliyyəti barədə məlumat verib. Qeyd olunub ki, Zərifə xanım Əliyeva nəinki Azərbaycanda, eləcə də keçmiş SSRİ məkanında oftalmologiya sahəsinin inkişafına sənballı töhfələr verib. Onun monoqrafiyaları, elmi möqalələri bu gün də öz aktuallığını saxlayır və tədris vəsaiti kimi istifadə olunur.

Konfransda «Azərbaycanda qlaukomalı xəstələrin dispanserizasiyası», «Yerli steroid preparatlarının uzun müddət istifadəsi nəticəsində buyuz qışasının travmatik zədələnmələrinin fəsadları», «Arxa polyar kataraktanın cərrahi müalicəsi» və digər mövzularda məruzələr dinişənilib, müzakirələr aparılıb.

Leyla Əliyeva Daun Sindromlu Şəxslərin Reabilitasiya Mərkəzində olub

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva Daun Sindromlu Şəxslərin Reabilitasiya Mərkəzində uşaqlarla görüşüb, burada yaradılmış reabilitasiya kurslarının gedişi ilə maraqlanıb.

2013-cü ildən fəaliyyət göstərən Daun Sindromlu Şəxslərin Reabilitasiya Mərkəzi Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə inşa olunub. Burada müxtəlif fənlər üzrə məktəbəqədər hazırlıq kursu, kompüter, loquped, valideyn otaqları, idman zalı və

üzgüçülük hovuzu, kino və teatr zalları var. Mərkəzdə həmçinin heykəltəraşlıq, xalçaçılıq, tikiş, rəsm dərnəkləri də fəaliyyət göstərir.

Dərnək və öyləncə otaqlarında, hazırlıq kurslarında olan Leyla Əliyeva Mərkəzin «Dəcəllər» teatrının hazırladığı tamaşa baxıb.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva həmçinin Nəsimi rayonundakı 1 nömrəli Körpələr Evində olub, burada tərbiyə alan balaca sakinlərə baş çəkib.

Onkurologiya sahəsində dünyada meydana çıxan yeni texnologiyalarla tanışlıq, xarici həmkarlarla təcrübə mübadiləsi və gənc həkimlərin ixtisasını artırması məqsədilə Bakıda Uroloqların II Beynəlxalq konqresi keçirilib.

Azərbaycanda uroloji xəstələrə tibbi xidmətin gücləndirilməsini, onkuroloji xəstəliklərin erkən aşkarlanması və qarşısının alınmasını əsas hədəf götürən «Onkurologiyanın müasir nailiyyətləri» konqresi Səhiyyə Nazirliyinin Milli Onkologiya Mərkəzi, Əziz Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstитutu və Azərbaycan Uroloqlar Assosiasiyanı tərəfindən təşkil olunub. Tədbirdə yerli mütəxəssislərlə yanaşı, Avropa Uroloqlar Assosiasiyası və Türk Onkuroloji Cəmiyyətindən də nümayəndələr iştirak ediblər.

Konqresdə çıxış edən Milli Onkologiya Mərkəzinin şöbə müdürü Elturan İsmayılov Azərbay-

Bakıda Uroloqların II Beynəlxalq konqresi keçirildi

canda bütün sahələr kimi, Səhiyyə sahəsinin də son illər dinamik inkişafda olduğunu deyib. O ölkə üzrə onkuroloji xidmətin qeydiyyatının vacibliyindən danışub, Azərbaycanda onkoloji xəstələrə yardım göstərilməsi və onların zəruri dərman preparatları ilə təmin olunması ilə əlaqədar mükəmməl qanunvericiliyin mövcudluğunu, bu xidmətin səviyyəsinin beynəlxalq standartlara çatdırılması üçün bütün zəruri tədbirlərin həyata keçirildiyini, tibb elminin inkişafı və dünya tibb elminə integrasiyası üçün dövlətimiz tərəfindən bütün imkanların yaradıldığını qonaqların diqqətinə çatdırıb. Bildirilib ki, bu gün Azərbaycanda ən mürəkkəb endouroloji cərrahiyyə əməliyyatları, eləcə də böyrək transplantasiyası uğurla həyata keçirilir.

Konqresdə Nyu-York Universitetinin professoru Bob Cavan

«Parsial nefrektomiya zamanı işemik texnikaların tətbiqi» mövzusunda məruzə ilə çıxış edib.

Sonra Fariz Babayev, Fuad Novruzov (Azərbaycan), Sumer Baltaci, Levent Türkeri (Türkiyə) və digərlərinin urologianın on aktual problemlərinə həsr olunan məruzələri dinişənilib. Mövzular ətrafında diskussiyalar aparılıb, suallar cavablandırılıb.

Konqres çərçivəsində Azərbaycan Onkoloqları Elmi-Tibbi Cəmiyyəti, Azərbaycan Uroologlar Assosiasiyası və Türk Onkuroloji Cəmiyyəti arasında üçtərəfli anlaşma memorandumu imzalanub. Sənədi Milli Onkologiya Mərkəzi baş direktorunun müavini Fuad Quliyev, Azərbaycan Uroloqlar Assosiasiyasının sədri Samir Cavadzadə və Türk Onkuroloji Cəmiyyətinin prezidenti Sumer Baltaci imzalayıblar.

Bu gün dünya üzrə 400 min hemofiliyalı xəstə vəvar. Azərbaycanda isə hazırda 1500 nəfərdən çox belə xəstə dispanser qeydiyyatındadır. Hemofiliyalı xəstələrin müalicəsi ilə Əziz Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunun Hematologiya kafedrası və Akademik M.Mirqasimov adına Respublika Klinik Xəstəxanasının Hematologiya şöbəsinin əməkdaşları məşğul olurlar. Ölkə rəhbərliyi və Səhiyyə Nazirliyi hemofiliyalı xəstələrin problemlərinin həll edilməsi üçün ardıcıl tədbirlər həyata keçirir.

Azərbaycanda 1500 nəfərdən çox hemofiliyalı xəstə dispanser qeydiyyatındadır

Bu barədə Respublika Klinik Xəstəxanasında hemofiliya mövzusuna dair təşkil olunan «dəyirmi masa»da səhəbə açılıb.

Tədbirdə bildirilib ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin hemofiliyalı xəstələrlə bağlı qərar və sərəncamları bu gün Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən uğurla yerinə yetirilir. Belə ki, bu xəstələr üçün ən vacib müalicə vəsiti olan VIIIIX faktor preparatları ölkəyə gətirilir. Azərbaycanda 1973-cü ildən Respublika Klinik Xəstəxanasının Hematologiya şöbəsində Elmi-Praktiki Hemofiliya Mərkəzi fəaliyyət göstərir. Vaxtında və lazımi səviyyədə antihemofil preparatlarla aparılan müalicə xəstələri nəinki ölüm təhlükəsindən xilas edir, hətta onlarda şikətliyin və əlliliyin də qarşısını alır.

Səhiyyə Nazirliyinin hematologiya üzrə baş müətəxəssisi Çingiz Əsədov məlumat verib ki, Azərbaycan hemofiliyalı xəstələrin dərman preparatları ilə dövlət hesabına təmin edildiyi azsaylı ölkələr sırasındadır. O deyib ki, hər il ölkəmizdə 50-60 nəfərdən çox hemofiliyalı xəstədə müxtəlif cərrahiyyə əməliyyatları həyata keçirilir. Azərbaycanda hemofiliyanın diaq-

nostika, müalicə və profilaktikasının təkmilləşdirilməsi, xəstələrin ömrünün uzadılması və həyat keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması üçün 2005-ci və 2010-cu illərdə qəbul edilmiş iki Dövlət Programı artıq yerinə yetirilib. Bu ildən isə hemofiliyalı xəstələrə göstərilən tibbi yardımın həcmiin və keyfiyyətinin artırılması, bu xəstəlik nəticəsində əmələ gələn əlli illiyin və ölüm hallarının azaldılması məqsədi ilə 3-cü program – 2016-2020-ci illər üçün hemofiliya xəstəliyi üzrə Tədbirlər Programı icra edilməyə başlamış. Hemofiliyalı xəstələrin müalicəsi bahalı olsa da, dövlət tərəfindən onların bütün ehtiyacları ödənilir.

«Bu gün Azərbaycanda hemofiliyalı xəstələrin 111 nəfəri 1-5 yaşlı, 226 nəfəri isə 5-15 yaşlı uşaqlardır. Bu da onu göstərir ki, ümumi xəstələrin 22,5 faizi 1-15 yaşlı uşaqlardır». Bunu isə Elmi-Praktiki Hemofiliya Mərkəzinin rəhbəri Elmira Qədimova «dəyirmi masa»da çıxış zamanı deyib. Mərkəzin rəhbəri bildirib ki, ildən ilə stasionar şəraitdə müalicə olunan xəstələrin sayı azalır. Evlərdə və ambulator şəraitdə müalicələrin sayı artır ki, bu da yaxşı göstəricidir.

Respublika Diaqnostika Mərkəzində hepatitlərə pulsuz müayinələr təşkil olunub

Mayın 23-dən baş-
layaraq, Respublika Diaqnostika Mərkəzi (RDM) əhalinin B və C hepatit viruslarına ödənişsiz müayinələrini keçirir.

Hazırda dünyada geniş yayılan ve ciddi fəsadları olan hepatit qlobal məqyasda aktual səhiyyə problemidir. Bu baxımdan, RDM-də təşkil edilən humanitar aksiya sosial xarakter daşıyır və əsas məqsədi əhali arasında xəstəliyin yayılma riskini azaltmaqdır.

Sağlamlığını düşünən hər kəsin iştirak edə biləcəyi aksi-

ya bir ay davam edəcək. Müayinələrdən keçən şəxslər xaricdə təhsil almış həkim-hepatologun konsultasiyasına və həkim tərəfindən təyin olunan laborator müayinələrə 20 faiz endirimdən də faydalana bilərlər.

Qeyd edək ki, RDM-də analoji aksiyalar əvvəller də dəfələrlə təşkil olunub.

Gəncədə «Sağlamlıq həftəsi»

Gəncənin «2016-cı il Avropa gənclər paytaxtı» seçilməsi ilə əlaqədar Səhiyyə Nazirliyinin qəbul etdiyi Tədbirlər planına uyğun olaraq, Səhiyyə Nazirliyinin İctimai Səhiyyə və İslahatlar Mərkəzi (İSİM) mayın 17-20-də bu şəhərdə «Sağlamlıq həftəsi» adlı kampaniya keçirib. Aksiya çərçivəsində 4 gün ərzində Gəncənin təhsil və tibb ocaqlarında, Gənclər Mərkəzlərində sehiyyənin aktual problemlərinə həsr olunan maarifləndirmə tədbirləri təşkil edilib.

İSİM-in mütəxəssisləri Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetində, Gəncə Dövlət Universitetində, Azərbaycan Texnologiya Universitetində, Gəncə Tibb Kollcində gənclərlə görüşüb, zərərlə rəvəndlərin profilaktikası, sağlam həyat tərəzinə təbliğ, piylənmə, tütün çəkmə, narko-

maniya, fiziki aktivlik, mösiət zorakılığı və digər aktual mövzularda mühazirələr oxuyub, müzakirələr aparıblar. Mösiət zorakılığının qarşısının alınmasına yönəlmüş, onun mənfi tibbi-psixoloji nəticələrini izah edən maarifləndirici təqdimatlar olunub.

Bundan başqa, İSİM-in əməkdaşları Gəncə şəhərinin 2 nömrəli Şəhər Poliklinikasında, 1, 2 və 3 sayılı Uşaq Poliklinikalarında tibb müəssisələrinin həkim-mütəxəssislərinə mösiət zorakılığına məruz qalmış şəxslərə yardım üzrə xüsusi ləşdirilmiş təlimlər keçiblər.

«Sağlamlıq həftəsi»nin son günü Gəncə Qan Bankında qan-vermə aksiyası təşkil olunub.

Tədbirlərin gedişində hər bir mövzuya aid videoçarxlar nümayiş edilib, maarifləndirmə materialları paylanılıb.

Ailə qurmaq istəyən 130 min nəfər icbari tibbi müayinədən keçib

Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsinən ötən il edilmiş dəyişikliyə uyğun olaraq, nikaha daxil olmaq istəyən vətəndaşlar 2015-ci il iyunun 1-dən etibarən mütləq qaydada tibbi müayinədən keçirlər. Nazirlər Kabinetinə tərəfindən bununla bağlı qəbul edilən müvafiq qaydalarə əsasən, həmin vaxtdan bu il aprelin 30-dək 130 min nəfər müəyyən-ləşdirilmiş xəstəlik siyahısı üzrə müayinə olunub.

Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən verilən məlumatda görə, ümumilikdə, nikaha daxil olmaq istəyən və müayinədən keçən şəxslərin əksəriyətini sağlamlıq durumunun qənaətbəxş olduğu aşkarlanıb.

Bununla belə, onların bir qismində müxtəlif xəstəliklər aşkar edilib. Belə ki, müayinədən keçənlərin 6921 nəfərində talassemiya daşıyıcılığı, 415 nəfərdə sifilis, 75 nəfərdə isə İİV infeksiyası müəyyən olunub.

Tibbi müayinə və məsləhətlər ailə qurmaq istəyən şəxslərin və ya onlardan birinin yaşayış yeri üzrə Səhiyyə Nazirliyinə tərəfindən müəyyən edilmiş dövlət və bələdiyyə tibb müəssisəsində həyata keçirilir. Tibbi müayinənin keçirilməsi və məsləhətlərin verilməsi pulsuz aparılır.

İmmunoprofilaktika üzrə genişmiqyaslı tədbirlər görülür

Bir sıra ölkələrdə, o cümlədən qonşu dövlətlərdə müşahidə edilən epidemioloji gərginliyə baxmayaraq, Azərbaycanda Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən yoxlucu xəstəliklərlə mübarizə və profilaktika sahəsində aparılan genişmiqyaslı və səmərəli tədbirlər sayəsində dəyaniqli epidemioloji sabitlik təmin olunub. Bu ilin 4 ayı ərzində ölkəmizdə yenidögülmüşlərin 96,9 faizi vərəm əleyhinə (BCJ), 98,8 faizi hepatit B (HepB), 97,0 faizi poliomielit

filaktika bölməsinin müdürü Gülfət Azadəliyeva çıxış edərək, yoxlucu xəstəliklərin profilaktikası, bu xəstəliklərdən ölüm və əllilik hallarının azaldılması üçün uşaqların peyvənd təqvimini əsasında vaxtında peyvənd olunmasının xüsusi əhəmiyyət kəsb etdiyini vurgulayıblar.

Qeyd olunub ki, hər hansı

(OPV3) peyvəndi ilə əhatə edilib. Bir yaşadək uşaqların 95,1 faizi göyökükər, difteriya, tetanus, B tipli hemofil infeksiya və hepatit B əleyhinə beşivalentli GDTHibHepB3 peyvəndi, 96,5 faizi OPV3 peyvəndi, 95,0 faizi pnevmokok infeksiyası əleyhinə Pk peyvəndi alıb.

Bu barədə Səhiyyə Nazirliyinin K.Ferəcovə adına Elmi Tədqiqat Pediatriya İnstitutunda ölkəmizdə uşaqların peyvəndlə əhatə olunması məsələsinə həsr edilən mətbuat konfransında məlumat verilib.

Tədbirdə İnstitutun direktoru, Səhiyyə Nazirliyinin pediatriya üzrə baş mütəxəssisi, professor Nəsib Quliyev və Respublika Gigiya və Epidemiologiya Mərkəzinin İmmunopro-

səbəbə görə milli peyvənd təqviminə müvafiq immunlaşdırmadan kənarda qalan uşaqlar aprelin 25-dən 30-dək keçirilən immunlaşdırma həftəsi ərzində vaksinasiya ilə əhatə olunub. O cümlədən 326 uşaq vərəm əleyhinə BCJ vaksini, 1439 nəfər difteriya, göyökükər və tetanus əleyhinə GDT, 1356 uşaq difteriya və tetanus əleyhinə DT, 4145 nəfər poliomielit əleyhinə OPV, 2718 uşaq qızılca, məxmərək və epidemik parotit əleyhinə QPM, 175 nəfər B viruslu hepatit əleyhinə HepB, 3100 uşaq beşivalentli GDTHibHepB, 2555 nəfər onvalentli konyuqasiya olunmuş pnevmokok vaksini, 1712 uşaq A vitamini alıb. Qızılca və məxmərək xəstəliklərinin eliminasi-

Mətbuat konfransında uşaqların peyvəndlərə cəlb olunması ilə bağlı təbliğatın vacibliyi də vurğulanıb.

Neonatal skrininq programına start verilib

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 13 iyun 2014-cü il tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş «Ana və uşaqların sağlamlığının yaxşılaşdırılmasına dair 2014-2020-ci illər üçün Dövlət Proqramı» çərçivəsində Səhiyyə Nazirliyi yenidögülmüşlərin sağlamlığının mühafizəsi istiqamətində davamlı tədbirlər görülür. O cümlədən, anadangəlmə inkişaf qüsurları olan körpələrin erkən aşkarlanması və müalicəsinin təşkili məqsədilə neonatal müayinələr (skrininqlər) aparılır.

Səhiyyə Nazirliyi mətbuat xidmətindən verilən məlumatda görə, Nazirliyin 16 mart 2016-cı il tarixli sərəncamına əsasən, anadangəlmə ürək qüsurlarının erkən diaqnostikası və ixtisaslaşmış tibb müalicə mərkəzlərinə yönəldirilməsi məqsədilə, Dövlət Proqramı çərçivəsində xüsusi neonatal skrininq programına start verilib. Müayinələr Respublika Perinatal Mərkəzi, K.Ferəcovə adına Elmi Tədqiqat Pediatriya İnstitutu, M.Topçubaşov adına Elmi Cərrahiyə Mərkəzi, Respublika Uşaq Xəstəxanası və 3 nömrəli Şəhər Klinik Xəstəxanasında aparılır. Skrininq zamanı həmin tibb müəssisələrində anadangəlmə ürək

qüsurlarına yoxlamaq məqsədilə uşaqlara və yenidoğulmuş körpələrə «skrininq nəbz oksimetriyası» olunur, ürək qüsürü, xüsusilə də kritik ürək qüsürü müəyyən edilmiş körpələrin konservativ və ya cərrahi müalicəsi üçün kardioloqlar, neonatoloqlar və kardiocərrahların nəzarəti altında müvafiq tədbirlər görülür.

Pilot program səciyyəsi daşıyan neonatal skrininq müayinələri «Rostropoviç – Vişnevskaya Fondu»nun Azərbaycan nümayəndəliyinin dəstəyi, beynəlxalq və milli mütəxəssislərin iştirakı ilə həyata keçirilir. Bu program çərçivəsində həmçinin neonatoloqlar, reanimatoloqlar, pediatrlar, uşaq kardioloqları və tibb bacıları üçün neonatal kardiologiyaya dair xüsusi təlim kurslarının təşkili də nəzərdə tutulub.

Qeyd edək ki, ana və uşaq sağlamlığı üzrə ölkəmizdə həyata keçirilən dövlət proqramları çərçivəsində bütün aidiyətli dövlət tibb müəssisələri – perinatal mərkəzlər, qadın məsləhətxanaları, doğum evləri və poliklinikalar anadangəlmə inkişaf qüsurlu körpələrin erkən aşkarlanması, onların müalicəsinin, o cümlədən cərrahi müalicəsinin və sonradan tibbi reabilitasiyasının təşkili üçün lazımi fetal və perinatal diaqnostika avadanlıqları ilə təchiz edilib.

Müasir dövrdə tibb elminin və səhiyyə sisteminin inkişafı yüksək texnologiyaların tətbiqi ilə birbaşa bağlıdır. Bu baxımdan, qabaqcıl dünya ölkələrində səhiyyənin informatikləşdirilməsi, elektron tibb xidmətlərinin çeşidinin və keyfiyyətinin artırılması üzrə işlər gedir.

Azərbaycanda bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlər, rəqəmsal texnologiyaların tibbi praktikaya tətbiqinin perspektivləri və səhiyyə xidmətlərinin təkmilləşdirilməsində onların rolu ölkəmizdə ilk dəfə keçirilən «Elektron tibbin multidissiplinar problemləri» mövzusun-

da I Respublika elmi-praktik konfransında müzakirə olundu. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) Rəyasət Heyeti, Səhiyyə Nazirliyi, Azərbaycan Tibb Universiteti və AMEA İnformasiya Texnologiyaları İnstitutunun birgə təşkilatçılığı ilə baş tutan, ölkəmizin müvafiq dövlət qurumları rəhbərlərinin, ali təhsil müəssisələrində və AMEA institutlarında çalışan informasiya texnologiyaları və təbabət üzrə aparıcı alim və mütəxəssislərin, kütłəvi informasiya vəsitələri nümayəndələrinin iştirak etdiyi tədbir elektron səhiyyənin formallaşdırılmasına elmi dəstək verilməsi və prioritetlərin müəyyənləşdirilməsi, bu sahədə aparılan elmi tədqiqatların əlaqləndirilməsi, eləcə də xarici ölkələrin müvafiq elmi mərkəzləri ilə davamlı əməkdaşlıq əlaqlərinin təşkili məqsədi daşıyırı.

Konfransı giriş nitqi ilə açan AMEA-nın prezidenti, akademik Akif Əlizadə bu tədbiri Azərbaycan səhiyyəsi və elmi, bütövlükdə ölkə ictimaiyyəti üçün mühüm hadisə kimi dəyərləndirdi. Elektron təbabətin formallaşması problemlərinin müxtəlif aspektləri ilə məşğul olan alim və mütəxəssislərin bir araya gəlməsi və gələcək əməkdaşlıq perspektivlərinin müəyyənləşdirilməsi baxımından konfransın böyük əhəmiyyət daşıdığını dedi, bu sahədə mövcud problemlərin həllinə töhfə verəcəyinə əminliyini ifadə etdi.

Səhiyyə sisteminin müasir tələblərə uyğunlaşdırılması, yüksək keyfiyyətli tibb xidmətinin göstərilməsi üçün innovativ texnologiyalardan geniş istifadənin vacib şərtlərdən olduğunu bildiron akademik A.Əlizadə informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının (İKT) müxtəlif sferalarda, o cümlədən tibbdə tətbiqinin Prezident İlham Əliyev tərəfindən priori-

«Elektron tibbin multidissiplinar problemləri»

Bakıda ilk dəfə bu mövzuda konfrans təşkil edildi

tətəhərə kimi müəyyənləşdirildiyini vurğuladı, «Azərbaycan Respublikasında informasiya cəmiyyətinin inkişafına dair 2014-2020-ci illər üçün Milli Strategiya»nın əsas istiqamətlərində birinin dəməhəz elektron səhiyyə sisteminin formallaşdırılması, İKT-nin səhiyyədə tətbiqini ilə dəfə keçirilən «Elektron tibbin multidissiplinar problemləri» mövzusun-

Akademiyada bu istiqamətdə aparılan

tərəilər dövlət qayğılarından söz açdı. Son zamanlar Azərbaycan səhiyyəsində uğurlu islahatlar aparıldıqını deyən natiq Prezident İlham Əliyevin və ölkənin birinci xanımı Mehriban Əliyevanın diqqəti və dəstəyi sayesində bütün regionlarda yeni səhiyyə obyektlərinin tikilib istifadəyə verildiyini, tibb elminin ən son yenilikləri, texnoloji innovasiyalar, müasir müalicə üsullarının uğurla tətbiq edildiyini, həkimlərin peşəkarlıq səviyyəsinin artırılması üçün səmərəli işlərin görüldüyü səylədi. Səhiyyə Nazirliyinin elmi müəssisələrində, tibb ocaqlarında ən son texnologiyaların tətbiq olunduğunu diqqətə çatdırı.

Keçən əsrin 70-ci illərində akademik Cəlal Əliyevin əsasını qoyduğu bioinformatica məktəbini xatırladan Ə.Əmiraslanov hazırda Azərbaycanda elektron elmin

nədlərində e-tibbin çoxaspektli problemlərinə xüsusi yer verildiyini bildirdi.

Molekulyar biologiya və tibb, molekulyar diaqnostika, tibbi genetika, gen müalicəsi kimi problemlərin araşdırılması, yüksək texnologiyaların tətbiqi imkanlarının öyrənilməsinin zorurılıyini vurğulayan R.Əliquliyev həmçinin e-tibbin sürətli inkişafının təmin olunması üçün tibbi informatika ixtisası üzrə mütəxəssis və elmi kadrların hazırlanması, bu sahəyə dair dərslik və dərs vəsaitlərinin məzmununun yenilənməsi, tibb işçilərinin İKT biliklərinin artırılması istiqamətində davamlı tədbirlərin həyata keçirilməsinin vacibliyini diqqətə çatdırı. Ölkəmizdə sərf bu sahədə dövlət proqramına ehtiyac olduğunu deyən akademik müvafiq sahələr üzrə aparıcı alim və mütəxəssisləri, elmi qurumları birgə

inkişaf etdiyini, elmi müəssisələrin prioritetlərinin yeniləndiyini, superkompyuter texnologiyalarının böyük imkanlar və etdiyini söylədi, gerontologiya, kök hüceyrələri sahəsində aparılan tədqiqatların, AMEA-da yeni yaradılmış Molekulyar Biologiya və Biotexnologiyalar İnstitutunun əhəmiyyətini qeyd etdi. O həmçinin təbabətlə informatikanın qoşşığında elmi kadrların hazırlanmasının vacibliyini vurğuladı.

Tədbirdə AMEA-nın akademik katibi, İnformasiya Texnologiyaları İnstitutunun direktoru, akademik Rasim Əliquliyev «Elektron tibbin formallaşmasının aktual elmi-nəzəri problemləri və həlli perspektivləri» mövzusunda məruzə ilə çıxış etdi. Elektron tibbin e-hökumətin tərkib hissəsi olduğunu, bu sahədə mövcud problemlərin multidissiplinar xarakter daşıdığını diqqətə çatdırın akademik e-tibbin texnoloji, iqtisadi, demoqrafik, psixoloji, hüquqi, etik və s. aspektlərinə xüsusi diqqət yetirilməsinin vacibliyini qeyd etdi. R.Əliquliyev İnformasiya cəmiyyəti məsələləri üzrə Tunis Dünya Sammiti, «Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış» inkişaf Konsepsiyası, «Azərbaycan Respublikasında informasiya cəmiyyətinin inkişafına dair 2014-2020-ci illər üçün Milli Strategiya» çərçivəsində kompleks tədbirlərin həyata keçirildiyini bildirən E.Ağayev elektron tibbin inkişaf etdirilməsi ilə bağlı qarşıya qoyulan vəzifələr və onların həlli istiqamətində görülməcək işləri də diqqətə çatdırı.

AMEA Biologiya və tibb elmləri bölməsinin akademik katibi, Milli Məclisin Səhiyyə Komitəsinin sədri, akademik Əhliman Əmiraslanov ölkəmizdə səhiyyə və tibb elminin inkişafına gö-

əməkdaşlığı çağırı.

Tədbirdə həmçinin Azərbaycan Tibb Universitetinin rektoru, professor Gəray Gəraybəyli «Tibbi təhsildə kompyuter texnologiyaları», AMEA İdarəetmə Sistemləri İnstitutunun direktoru, akademik Telman Əliyev «Azərbaycan Respublikasında tibbi informatikanın təşəkkülü və perspektivləri», Fövqəladə Hallar Nazirliyinin əməkdaşı Vürğun Hacıyev «Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyində mövcud elektron sistemlər», Respublika Elmi Tədqiqatların Əlaqələndirilməsi Şurasının Tibb elmləri üzrə elmi şurasının sədri, AMEA-nın müxbir üzvü Nuru Bayramov «Təbabətlə informasiya texnologiyaları və ölkədə həllini gözləyən problemlər» mövzularında məruzələrlə çıxış etdirər.

Konfrans öz işini AMEA İnformasiya Texnologiyaları İnstitutunda üç parallel sekiya iclasında davam etdirdi. «Tibbdə İKT-nin elmi-nəzəri problemləri», «Tibbdə İKT-nin praktiki problemləri» və «İKT-nin tibbi problemləri» sekiyaları üzrə elektron tibbin formallaşmasının konseptual əsasları, texnoloji terminatı, təşkilatı-hüquqi, təhlükəsizlik, terminoloji problemləri, sosial-iqtisadi aspektləri və s. mövzularda 75 məruzə təqdim olundu.

BAŞ SPONSOR:

Sağlam gələcək - bizimlə gələcək!

Azərbaycan, Bakı-Az1116, 7-ci mkr. Abay Kunanbayev küç. Tel.: (+99412) 5633717, 5629499
Faks: (+99412) 5633425 E-mail: hbcolt@ultel.net Web: www.hb-med.com

«Tibb qəzeti» redaksiyası tel: (012) 596-06-61

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 15 yanvar 2016-cı il tarixli Sərəncamına əsasən, ölkəmizdə görkəmlə alim, dövlət xadimi və səhiyyə təşkilatçısı, akademik Vəli Yusif oğlu Axundovun 100 illik yubileyinə həsr edilmiş silsilə tədbirlər keçirilib.

Yubiley tədbirlərindən biri akademikin adını daşıyan Milli Elmi Tədqiqat Tibbi Profilaktika İnstitutunda baş tutub. İnstitutun kollektivi və Vəli Axundovun ailə üzvləri əvvəlcə II Fəxri xiyabanda onun məzarını ziyarət edib, xatirəsini anıblar.

Tədbirdə giriş sözü ilə çıxış edən **İnstitutun direktor müavini Həqiqət Qədirova** hələ 20 il bundan əvvəl ulu öndərin Sərəncamı ilə Vəli Axundovun 80 illik yubileyinin keçirilməsini xatırladıb.

Akademik Vəli Axundovun 100 illik yubileyi qeyd olunub

İnstitutun elmi katibi Məşuqə Əlili Azərbaycan elminin inkişafında və ölkənin ictimai-siyasi həyatında böyük xidmətləri olan Vəli Axundovun həyatı və elmi-ictimai fəaliyyəti haqqında məruzə edib.

Akademik Böyükkişi Ağayev unudulmaz alimlə bağlı xatirələrini bölüşüb, onun həm dövlət işində, həm də elmdə qazandığı uğurlardan danışib.

Digər çıxış edənlər də Vəli Axundovu müxtəlif məsul vəzifələrdə çalışdığı uzun illər ərzində təqdirəlayiq fəaliyyət göstərən ictimai xadim, respublikada səhiyyə işinin təşkilinə töhfə verən alim kimi səciyyələndiriblər.

Akademik Vəli Axundovun 100 illik yubileyi ilə bağlı digər

tədbir Azərbaycan Tibb Universitetinin (ATU) Tədris-Tərapevtik Klinikasında keçirilib.

Tədbirdə giriş sözü ilə çıxış edən **Universitetin rektoru, professor Gəray Gəraybəyli** qeyd edib ki, Azərbaycan elmi-

nin inkişafında və ölkənin ictimai-siyasi həyatında Vəli Axundovun böyük xidmətləri var.

Səhiyyə Nazirliyinin epidemiologiya üzrə baş mütəxəssisi, ATU-nun Epidemiologiya kafedrasının müdürü, profes-

sor İbadulla Ağayev alimin şərəfli ölüm yolundan, geniş elmi və ictimai fealiyyətindən, xalqımız qarşısında xidmətlərin dən söhbət açıb, tədbir iştirakçılarına akademikin həyat və fəaliyyətinin əsas mərhələləri haqqında məlumat verib.

Digər çıxış edənlər görkəmlə alim haqqında xatirələrini bölüşüb, onun elmi nailiyyətlərindən danışiblər. Ölkəmizdə elm və səhiyyənin, iqtisadiyyatın, yüksək ixtisaslı elmi kadrların hazırlanmasında V.Axundovun mühüm rolü olduğu vurğulanıb, onun istedadlı təşkilatçı, ictimai və dövlət xadimi olduğu qeyd edilib.

Hər iki tədbirin sonunda Vəli Axundovun həyatı və ictimai-siyasi fəaliyyətindən bəhs edən videoçarx nümayiş olunub. Alimin qızı Nigar Axundova atasının xatirəsinə göstərilən ehtiramı görə dövlətimizin başçısı İlham Əliyevə və tədbirin təşkilatçalarına minnətdarlığını bildirib.

İcbari tibbi sığortanın tətbiqi üzrə jurnalistlər üçün təlim təşkil olunub

Səhiyyə sistemi, səhiyyənin maliyyələşməsi və icbari tibbi sığorta haqqında media nümayəndələrini daha geniş informasiya ilə təmin etmək məqsədilə Nazirlər Kabinetin yanında İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi «İcbari tibbi sığortanın tətbiqi üzrə jurnalistlərin biliklərinin artırılması» mövzusunda təlim təşkil edib. Agentliyin gələcək fəaliyyətinə mətbuatla six əməkdaşlığı nail olmaq məqsədi daşıyan təlim zamanı jurnalistlər

Azərbaycanın mövcud səhiyyə sistemi (tibbi xidmətin təşkili, struktur və s.), bizdə və digər ölkələrdə tətbiq edilən müxtəlif maliyyətəməxanizmləri, Azərbaycanda icbari tibbi sığortanın tətbiqi imkanları barədə məlumatlar əldə ediblər.

Tədbirdə çıkış edən Nazirlər Kabinetin yanında İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin direktoru Zaur Əliyev deyib ki, Azərbaycanda icbari tibbi sığortanın tətbiqi ilə bağlı ilkin model layihə yaxın günlərdə ölkə rəhbərliyinə təqdim olunacaq. Aidiyyəti üzrə qurumlarla müzakirələr aparılıb və işlər yenəkunlaşmaq üzrədir. Mo-

del ilk növbədə vətəndaşların maraqlarına xidmət etməlidir. Diqqətəçatdırılıb ki, gələn ilin əvvəlindən icbari tibbi sığorta pilot layihənin heyata keçirilməsi planlaşdırılır.

Agentliyinin Monitörinq, təhlil və informasiya texnologiyaları şöbəsinin müdürü Isa Əliyev isə bildirib ki, icbari tibbi sığortanın tətbiqi ilə bağlı çətinliklərdən biri də qeyri-rəsmi işlərlə məşğül olan əhalinin sığortalanmasıdır. Bu problem tək Azərbaycanda deyil, bütün inkişaf edən ölkələrdə var.

Bələ şəxslər çox zaman sığorta sistemine yaşılandıqda, yaxud səhəhətləri ilə bağlı müəyyən risk yarandıqda qoşularlar. Bir sıra ölkələr buna qarşı tədbirlər görür.

«İcbari tibbi sığorta Azərbaycan vətəndaşları və ölkədə müvəqqəti qeydiyyatda olan əcnəbiləri əhatə edəcək. Xid-

mot paketinin müddəti hər il yenilənmək şərti ilə 1 il müəyyən olunub». Bunu isə Agentliyin İcbari tibbi sığorta şöbosunun müdürü Vüqar Qurbanov deyib. O qeyd edib ki, icbari tibbi sığorta xidmətlərinin keyfiyyətinə nəzarət Səhiyyə Nazirliyi və Agentlik tərəfindən həyata keçiriləcək.

Agentliyin Hüquq şöbosunun müdürü Aysel İbəyeva isə bildirib ki, Agentliyin gələcəkdə tibb müəssisələrinin akkreditasiya məsələsində iştirak etmək hüququ olacaq: «Biz bununla Səhiyyə Nazirliyinin işinə qarışmayaçaq, sadəcə, özümüzə aid məsələləri həll edəcəyik». O da qeyd edilib ki, icbari tibbi sığorta ilə bağlı tibb müəssisələrinin akkreditasiya prosesinə nəzarət hələlik heç bir quruma həvalə olunmayıb.

Sonda təlim iştirakçılarına sertifikatlar təqdim edilib.

Səhiyyə Nazirliyi Respublika Narkoloji Mərkəzinin (RNM) «Narkotiklərə YOX deyək» şəhəri altında Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində keçirdiyi kütləvi ictimai kampanya davam edir.

Gəncə, Mingəçevir və Lənkəran şəhərlərində keçirilən tədbirlərdə RNM-in şöbə müdürü «Narkomaniya millətin bələsi kimi: Müalicə və profilaktika» mövzusunda prezəntasiya ilə çıxış edib. Şəhər Narkoloji Dispanserlərinin nümayənələri bu şəhərlərdə narkoloji vəziyyət, narkotik

«Narkotiklərə YOX deyək»

Ölkəmizdə bu şəhər altında kütləvi ictimai kampaniya keçirilir

dələri bu şəhərlərdə narkoloji vəziyyət, narkotik

vasitələrdən asılı olan şəxslərin müəyyən edilməsi və onlara tətbiq edilən müalicə-reabilitasiya tədbirlər barədə məlumat veriblər.

Daha sonra şagirdlər, gənclər və mütəxəssislər arasında narkomaniya ilə əlaqədar debatlar təşkil olunub.

Aksiya digər bölgələrdə də davam edəcək.

Naxçıvanda şekerli diabet üzrə konfrans keçirilib

Səkərli diabet endokrin sisteminə ən geniş yayılmış xəstəliklərindən biridir. Hər il yer üzündə qeydə alınan ölüm hallarının 5 faizi məhz şekerli diabet nəticəsində baş verir. Ona görə də bu xəstəliklə mübarizə hazırlıda dünənə səhiyyəsinin ən aktual məsələlərindəndir.

Bu barədə Naxçıvan Muxtar Respublikası səhiyyə nazirinin müavini Sona Məmmədova muxtar respublikada səhiyyə sisteminin inkişafından, bu sa-

hənin maddi-texniki baza-

ediblər.

Muxtar Respublikanın tibb müəssisələrindən çalışan endokrinoloq, terapevt, pediatr, nevroloq, cərrah, ginekoloqların, rezidentlərin və Naxçıvan Dövlət Universiteti Tibb fakültəsi tələbələrinin iştirak etdiyi konfransda müzakirələr aparılıb, suallar cavablandırılıb, tədbir iştirakçılarına kitabçı və bülletenlər paylanılıb.

Tədbirdə endokrinoloq mütəxəssislər şekerli diabetlə bağlı müxtəlif mövzularda məruzələrlə çıxış-

BAŞ SPONSOR:

Sağlam gələcək - bizimlə gələcək!

Azərbaycan, Bakı-Az1116, 7-ci mkr. Abay Kunanbayev küç. Tel.: (+99412) 5633717, 5629499
Faks: (+99412) 5633425 E-mail: hbcolt@ultel.net Web: www.hb-med.com

«Tibb qəzeti» redaksiyası tel: (012) 596-06-61

Мусульманские ученые внесли огромный вклад в развитие мировой науки.

Например, книга **Ибн Сины «Аль-Канун»** считалась основой медицины не только в исламском мире, но и в Европе. Лучшим доказательством этого является то, что эта книга в течение 600 лет служила учебным пособием в европейских университетах.

Рази (864-925) впервые выделил и описал такие заболевания, как ветряная оспа и лихорадка.

Ахшамсаддин (1389-1459) выявил существование микробов.

Камбур Васим (ум. 1761) обнаружил микроб туберкулеза.

Ибрахим Джассар (ум. 1009) еще тысячу лет тому назад указал на причины заболеваемости проказой и предложил методы ее лечения.

Ибн Хатиб (1313-1374) сделал научное предположение об инфекционном характере холеры.

Ученый-мусульманин по имени **Аммар** еще 9 веков тому назад использовал только ему известный способ хирургической операции на глазу.

Али ибн Аббас (ум. 994) провел хирургическую операцию рака. Написанная им медицинская энциклопедия «Китаб аль-Малики» не потеряла своей актуальности и сегодня. Первая больница была создана

Сегодня мир пользуется 35 открытиями мусульманских ученых средневековья

в 707 г. во время правления халифа Валида ибн Абдулмалика из династии Омейядов.

Мусульманские ученые достигли высоких успехов и в области математики. Этими достижениями восхищаются и современные европейские ученые. Знаменитый европейский ученый Жак Рислер утверждал, что «учителями математики нашего Возрождения были мусульмане». Основоположник алгебры Хорезми (780-850) впервые использовал цифру ноль. Он написал первую книгу по алгебре под названием «Аль-Джабр ва аль-Мугабиле». Слово «Аль-джабр» из названия книги, подвергшись изменению в произношении западных ученых, стало звучать как «Алгебра».

Беттани (858-929) фактически заложил основы тригонометрии.

Абуль-Вафа (940-998) внес в тригонометрию понятие о тангенсе, котангенсе и косинусе.

Насруддин Туси (1201-1274) был автором первого серьезного труда по тригонометрии.

Открытие переменных формул в тригонометрии принадлежит **Ибн Юнусу (ум. 1009)**.

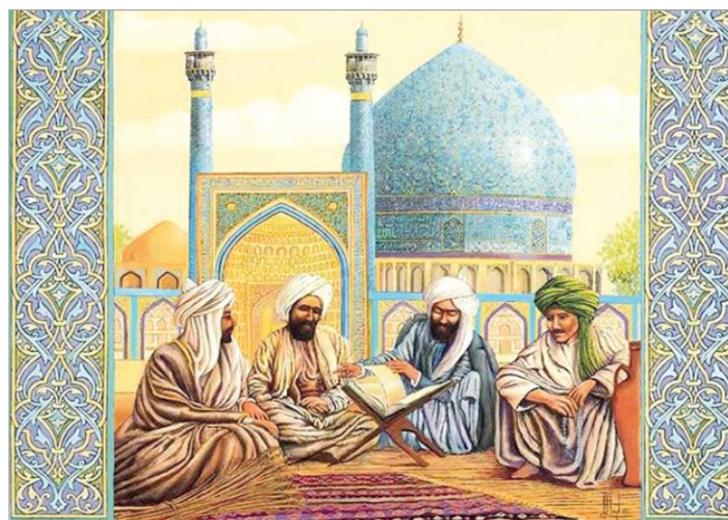
Формулу бинома, которая приписывается Ньютону, внес в алгебру **Омар Хайям (ум. 1123)**.

Дифференциальное исчисление было открыто задолго до **Ньютона Сабитом ибн Гурра (ум. 901)**.

Астрономия - еще одна из

для определения месторасположения звезд, измерения расстояния между ними.

Заркали (1029 - 1087) изобрел самую точную и удобную

наук, которая интересовалась мусульманских ученых.

Почти во всех крупных городах исламских государств существовали обсерватории. В них мусульманские ученые столетиями проводили научные исследования, открывали многие тайны науки, которые стали источником вдохновения для таких западных ученых, как Джордано Bruno (1546-1601), Коперник (1473-1543), Галилей (1564-1642).

Мусульманские ученые усовершенствовали астролябию (устурлаб) - инструмент

для того периода астролябию. Мусульманские ученые задолго до европейцев высказали мысль о шарообразной форме Земли, а также о ее вращательном движении. Еще Бируни доказал, что Земля вращается вокруг своей оси и вокруг Солнца.

В результате исследований, которые он проводил в Индии близ города Нандана, Бируни смог вычислить площадь поверхности Земли. Примененный при этом метод именуется в Европе «правилом Бируни».

Еще в IX-X веках братья Муса вычислили длину земной окружности.

Труды **Фергани** в области астрономии на протяжении 700 лет использовались в Европе в качестве учебного пособия. Фергани также открыл существование пятен на Солнце.

Будучи правителем, **Улугбек (1394-1405)** посвятил себя науке. Он построил в Самарканде большую обсерваторию, прославился как великий астроном своей эпохи.

Джабир ибн Афлаф (XII век) намного раньше европейцев нашел угол азимута, по которому измеряется яркость и место расположения звезд. Германский астроном Режинтан тем же методом пришел к подобным результатам 300 лет спустя.

В области физики **Исмаил аль-Джазари (ум. 1206)** в своем произведении «Китаб аль-Хиял» («Книга грез») заложил основы кибернетики.

Основоположник оптики **Ибн Хейсам (965-1051)** своим научным трудом «Книга изображений» дал толчок деятельности таких ученых, как Роджер Бэкон (1214-1294), Кеплер (1571-1630) и Леонардо да Винчи (1452-1519). В мире науки эта книга считалась фундаментальной в течение 600 лет. Механизм отражения света в сферических зеркалах назван его именем - «проблема Аль-Хазина» (так звали Ибна Хейсами в Европе).

(Продолжение на стр. 9)

EPIVULAN

Tabletlər 500 mq

Epilepsiyanın terapiyasına əsaslı yanaşma - normal neyrotransmissiyani qorumaqla qıçılmanın idarə edilməsi

Parsial və generalizə olunmuş epileptik tutmalarda yüksək effektivlik

Sosial adaptasiyanın yaxşılaşması və həyat keyfiyyətinin yüksəldilməsi

Fərqli yaş qruplarına uyğun üstün farmakoloji xüsusiyyətlər.

İstifadə qaydası:

Böyüklər:

Başlanğıc doza - 250 mq gündə 2 dəfə. İki həftədən sonra - 500 mq gündə 2 dəfə Klinik reaksiyadan və toleranlıqdan asılı olaraq doza hər 2 həftə ərzində 500 mq artırıla bilər. Maksimal doza həddi 1500 mq gündə 2 dəfə

Uşaqlar:
20 - 60 mq / kq / gün təkraklanan doza ilə

Istehsalçı:
Synthon Hispania, S.L (Barcelona İspaniya)

HƏR AN NƏZARƏT ALTINDA

Ширванская фармакопея в Ватиканском архиве

Архивы Ватикана относятся к числу богатейших коллекций в мире. Они содержат огромное количество документов и старинных манускриптов из разных стран мира. Среди них есть и материалы, связанные с Азербайджаном.

Прежде всего, это рукописные книги средневековых азербайджанских ученых, мыслителей и поэтов, таких, как Низами (1141-1209), Физули (1483-1556), Насими (1369-1417), Бахманяр аль-Азербайджани (умер в 1067), и других, написанные на азербайджанском (турецком), османском, арабском и персидском языках. В общей сложности в архивах Ватикана было обнаружено 80 таких рукописных книг.

В процессе работы в секретных архивах Ватикана были найдены также сотни старинных документов, большинство из которых представляют собой переписку между Папами римско-католической церкви и управлявшими Азербайджаном средневековыми правителями, в том числе Эльханидами (1256-1335) и Сефевидами (1501-1736). Эти документы составлены на латыни, староитальянском, персидском, турецком, уйгурском, монгольском языках и содержат информацию об экономике, географии, культуре и политической истории Азербайджана того времени.

Есть среди этих документов и древние рукописи в области медицины, принадлежащие перу азербайджанских авторов, в том числе, уроженцев Ширвана. Рукописи ширванских авторов, которые хранятся в основном в Апостольской библиотеке, чрезвычайно интересны, и среди них, в первую очередь привлекает внимание относящийся к XVI веку труд Мухаммеда ибн Махмуда Ширвани. Этот ученый жил на территории Османской империи, в Турции, хотя родился в Ширване. В то время в результате османо-сефевидских войн, то есть войн между шахом Исмаилом и турецким султаном, а также продолжавшихся далее войн шахов Аббаса и Тахмасиба с османами Ширван и Южный Азербайджан были захвачены османскими войсками. В этот период очень многие ширванские деятели культуры и науки переехали ко

двору турецкого султана, где продолжали творить. В основном они писали на родном языке, потому что в то время при дворе турецкого султана использовали тот тюркский язык, который еще не был разделен на азербайджанский и османский и был общим языком. В Ватикане найдено четыре рукописи ширванских авторов, но-

дарок Мураду») – книги о лечебных свойствах драгоценных камней и минералов. Труд был посвящен османскому султану Мураду II (1421-1451 гг.).

Мухаммед Ширвани перевел с арабского и персидского на тюркский язык ряд фундаментальных книг в области медицины. В настоящее время некоторые его книги заново переизда-

ния, который рекомендуется пить регулярно в течение недели.

Фактически нет заболеваний, которые в средние века не были бы известны, просто их этиология (происхождение) трактовалась по-иному, не так, как в наши дни. Для исследователя этот труд – непочатый край работы. Разумеется, все это вначале надо перевести. Эта рукопись является важным источником по истории науки Азербайджана, и с другой стороны – хорошим подспорьем для фармакологов. Ее ценность не только в том, что в ней изложены забытые знания нашего народа, которые необходимо вернуть людям, но и в том, что это духовное наследие, общая память всего человечества. У Мухаммеда Ширвани есть немало и других трудов, которые удалось обнаружить в других хранилищах мира. Их рукописей у нас в стране тоже нет. Большое количество его трудов хранится в библиотеке музея Топкапы и библиотеке «Султанийя». Их более пятнадцати, и среди них есть труд по офтальмологии, который уже стали изучать турецкие ученые. Недавно он был опубликован в Турции. Копию этого труда также необходимо привезти в Азербайджан.

Известными ширванцами при османском дворе были также придворный врач Ахмед Ширвани (XV в.) и его сын – ученый, философ и врач Шукрулла Ширвани (ум. в 1485). Из других ширванских авторов, чьи книги хранятся в Ватикане, известен знаменитый труд философа XVII века Абдулмеджида Ширвани.

В современной культурологии есть такое понятие – этнознания. У каждого народа, как и у каждого человека, есть свой багаж копившихся столетиями знаний. Вместе они составляют общее богатство человечества, поэтому то, что создали различные народы, пусть даже самые маленькие из них, – все это бесценная лепта в общую сокровищницу знаний человечества. На локальном уровне это надо изучать и сохранять, и ЮНЕСКО в последние 10 лет тоже уделяет большое значение сохранению этнических знаний. Наша задача найти, изучить, сохранить и донести до следующих поколений наше культурное наследие, в том числе древние рукописи, хранящиеся в различных архивах мира.

**Фарид АЛЕКПЕРЛИ,
доктор исторических наук,
профессор**

сящих имя Ширвани. Этих трудов, а также их копий прежде у нас в Азербайджане не было, они не были в научном обороте и не исследовались. Хранящийся в Ватикане труд Мухаммеда ибн Махмуда Ширвани называется «Равзат аль-этир», что переводится как «Ароматный цветник». В нем приведено огромное количество различных рецептов и повествуется о способах приготовления целебных средств из лекарственных растений, минералов и средств животного происхождения.

В XV веке множество ученых из Ширвана снискали славу при дворе османских султанов. Мухаммед ибн Махмуд Ширвани (1375-1450 гг.) родился в азербайджанской области Ширван, затем переехал в Османскую империю, где работал придворным врачом и написал ряд произведений на старотурецком (османском) языке. Его самой выдающейся книгой является «Мюриши» («Наставник») – фундаментальное пособие в области офтальмологии. Кроме того, Мухаммед Ширвани является автором труда «Тохфейи-Муради» («По-

ны в Турции. Сам Мухаммед Ширвани писал как на тюркском (османском), так и на арабском языках. В частности, он является автором труда на арабском языке «Равзат аль-атир» («Ароматный цветник»), одна из рукописей которого хранится в Ватиканской библиотеке. Это обширный труд в области фармации, в котором описаны тысячи лекарственных растений и лечебных средств натурального происхождения.

Я привез копию этой рукописи из Ватикана в Азербайджан, и сейчас она переводится на азербайджанский язык в Институте рукописей НАН Азербайджана. В рукописи Мухаммеда ибн Махмуда Ширвани приведено около 2000 рецептов, связанных с лечением многих заболеваний, в частности, воспалительных заболеваний почек и мочевыводящих путей, таких, например, которые сегодня известны как пиелонефрит и гломерулонефрит. Для их лечения, в частности, предложен рецепт, в состав которого входят различные виды хвойных деревьев, шишки можжевельника и кипариса – отвар специальной концент-

(Начало на стр.8)

Сегодня мир пользуется 35 открытиями мусульманских ученых средневековья

Иbn Гераре (ум.1100)
впервые сконструировал токарный станок.

Ученый по имени **Иbn Фирнанас** в 880г. впервые сконструировал аппарат наподобие аэроплана. Для своей конструкции он использовал плотную ткань и перья птиц. Ему удалось довольно долго парить в воздухе и плавно приземлиться. На Западе же смогли осуществить первый полет на аэроплане только в 1903 г.

Когда речь заходит о химии, прежде всего вспоминается **Джабир ибн Хайян**. Его достижения в области химии превосходят достижения При-

сти (1733-1804) и Лавуазье (1743-1794). Джордано Бруно причислял его к гениям мира. В созданной Джабиром несколько веков тому назад специальной лаборатории ему удалось в результате научных опытов определить многие кислоты. Рazi, завоевавший славу не только врача, но и химика, выделил сернистую кислоту и чистый спирт. Мусульманский ученый по имени **Башир** определил фосфор, намного опередив европейца Бранта.

Именно мусульмане впервые использовали порох и

пушку. Пневматическая пушка является изобретением **Султана Мехмета (1432-1481)**.

В формировании географии как науки мусульмане также сыграли большую роль. Путевые записи **Эвлия Челеби (1611-1682)**, исследовавшего разные уголки земли, а также **Иbn Батуты (1304-1369)**, объехавшего все континенты и материков, являются бесценной исторической и географической сокровищницей. Много веков назад Бируни предсказал существование Америки.

Проводником **Васко де Га-**

мы (1450-1554) в его путешествиях был мореплаватель-мусульманин по имени **Иbn Маджид Идриси (1100-1166)** еще 850 лет тому назад удалось составить географическую карту мира, близкую к современным картам.

Иbn Байтар (1190-1248), завоевавший в Средние века славу крупного ботаника и фармацевта, в своей книге дал описание около 1400 лекарственных растений и трав. Данный фундаментальный труд считался основным научным источником в этой области.

Ученый по имени **Дамири (1349-1405)** точными сведениями о природе животного мира, которые он привел в своем труде «Хаятул-хаяван», значительно обогатил зоологию как науку.

Впервые фабрика по производству бумаги была построена в 794 г. в Багдаде **Иbn Фазлом**, сыном визиря Харуна ар-Рашида. Подобная же фабрика была построена в Египте в 800 году и в 950 году в Андалусии (юг Испании). В Европе такие фабрики стали действовать значительно позже: в Византии – в 1100 г., в Сицилии – в 1102, в Германии – в 1228 г., в Англии – только в 1309 г.

Рафик МУХАМЕТШИН

BMT-nin Baş katibi atalar üçün doğum məzuniyyətinin tətbiqini təklif edir

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) Baş katibi Pan Gi Mun kişilər üçün doğum məzuniyyətinin tətbiqi haqqında təkliflə çıxış edib.

Bələ ki, BMT-nin Ailə Günlü ilə əlaqədar müraciətində Pan Gi Mun dünya birliyini ari-seçkilik və zorakılıqla mübarizəyə çağırıb. Eyni zamanda, sənəddə yeni doğulmuş uşaqların ataları üçün doğum məzuniyyəti təcrübəsinə nəzərdə tutan xüsusi proqramların tətbiqi ayrıca vurğulanıb.

Pan Gi Mun bəyan edib ki, bütün dövlət rəhbərləri cəmiyyətdə mühüm rol ola biləcək. BMT-nin Ailə Günlü ilə əlaqədar müraciətində Pan Gi Mun dünya birliyini ari-seçkilik və zorakılıqla mübarizəyə çağırıb. Eyni zamanda, sənəddə yeni doğulmuş uşaqların ataları üçün doğum məzuniyyəti təcrübəsinə nəzərdə tutan xüsusi proqramların tətbiqi ayrıca vurğulanıb.

Pan Gi Mun bəyan edib ki, bütün dövlət rəhbərləri cəmiyyətdə mühüm rol ola biləcək.

BMT Zika virusu ilə mübarizə üçün yeni fond yaradıb

BMT-nin Baş katibi Pan Gi Mun Zika virusunun yayılmasının qarşısını almaq məqsədilə yeni fondun yaradıldığını bəyan edib. Bu fond Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) ilə birlikdə həmin virus əleyhinə sürətli və əvvəl cavab tədbirləri hazırlanacaq. Fondun vəsaitlərinin bölüşdürülməsi xüsusi məşvərət şurasına tapşırılıb.

ÜST-nin məlumatına görə, Zika virusu 61 ölkədə aşkarlanıb, əsasən Latin Amerikası və

lər. BMT-nin Baş katibi qeyd edib ki, ailə üçün sosial məsələlərlə (səhiyyə xidməti, yaşayış şəraiti və s.) yanaşı, işlə bağlı problemlərin həlli də çox vacibdir. Yeni doğulmuş körpəyə və onun anasına qulluq üçün atalarə məzuniyyət hüququnun verilməsi ailənin inkişafı yollarından biridir. Burada səhəbət ana və atalar üçün bərabər məzuniyyət müddətindən deyil, uşağın doğulmasından sonrakı ilk dövrədə kişilərin işdən azad edilməsindən gedir. Pan Gi Munun fikrincə, belə məzuniyyətin tətbiqi dünya miqyasında ana və uşaq sağlamlığı sahəsində vəziyyətə, həmçinin ailələrin möhkəmliliyinə müsbət təsir göstərəcək.

Son 15 ildə dünya üzrə gözlənilən ömür uzunluğunun orta göstəricisi beş il müddətinə artıb. Bu isə o deməkdir ki, 1990-ci illərdə bu sahədə vəziyyətin kəskin pisləşməsindən sonra artıq situasiya düzəlməyə doğru gedir. Qeyd edək ki, həmin dövrədə dünya üzrə gözlənilən ömür uzunluğu gəstəricilərinin aşağı düşməsi əsasən Afrikada QİÇS epidemiyası ilə əlaqədar və Şərqi Avropada Sovet İttifaqının dağılmasından sonra baş vermişdi. Lakin ümumi artımla yanaşı, zəngin və yoxsul ölkələr arasında bu göstəricilər arasında böyük fərq hələ də qalır. Bələ ki, Yaponiyada qadınların gözlənilən ömür uzunluğu **86,8 il**, Syerra-Leonedə isə **50 il**dir. Həmçinin ölkələrin öz daxilində də müxtəlif bölgələr arasında müəyyən fərqlər var.

Bu barədə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) «Dünya səhiyyəsinin statistikası: davamlı inkişaf məqsədləri ilə bağlı sağlamlıq göstəricilərinin monitorinqi» adlı hesabatında məlumat verilir.

Məruzədə bildirilir ki, 2000-ci ildən 2015-cü ilədək olan dövrə gözlənilən ömür uzunluğunun beş il müddətinə artması 1960-ci illərdən indiyədək ən yüksək artım tempidir. Dünya üzrə bu göstəricinin ən böyük artımı isə Afrika qitəsində qeyd edilib. Bələ ki, son illər ən nəzərəcəpacaq irəliləyi-

Yaponiyada qadınlar, İsveçrədə kişilər ən uzun ömür yaşayır

şə nail olan bu regionda görülən tədbirlər, o cümlədən İİV infeksiyasına və malyariyaya qarşı mübarizə sayesində gözlənilən ömür müddəti 9,4 il artıb və orta hesabla 60 yaş təşkil edir.

Hesabatda bildirilir ki, Rusiyada qadınlar arasında gözlənilən ömür uzunluğu 76,3 il, kişilərde 64,7 il, Ukraynada müvafiq olaraq 76,1 və 66,3 il, Belarusda 78 və 66 ildir. Azərbaycanda gözlənilən ömür müddəti qadınlarda təqribən 76 il, kişilərde isə 69,6 il təşkil edir.

Ümumilikdə, dünya üzrə orta ömür uzunluğu 2015-ci ildə anadan olmuş insanlarda 71,4 ildir (qızlar üçün 73,8 il, oğlanlar üçün 69,1 il). Lakin hər bir uşağın göləcəyi onun anadan olduğu yerdən asılıdır. Məruzədə bildirilir ki, yeni doğulan uşaqların gözlənilən orta ömür müddəti yüksək inkişaf etmiş 29 ölkədə 80 il və daha çoxdur. Afrikada Böyük Səhradan cənubda yerləşən 22 ölkədə isə bu göstərici 60 ildən azdır.

Qadınların ən yüksək orta ömür uzunluğu Yaponiyada

(86,8 il), kişilər arasında isə İsveçrədə (81,3) qeydə alınır. Dünyada ən aşağı göstəricilər hər iki cins üçün Syerra-Leone-dədir. Burada orta hesabla qadınlar 50,8 il, kişilər 49,3 il ömür sürebilirlər.

Məruzədə həmçinin sağlam ömür uzunluğu göstəriciləri də göstərilir. Bələ ki, 2015-ci ildə doğulmuş uşaqlar üçün səhhəti yaxşı vəziyyətdə yaşanacaq illər dünyada üzrə orta hesabla 63,1 il (qızlar 64,6 il, oğlanlar 61,5 il) proqnozlaşdırılır.

ÜST-nin Baş katibi Marqaret Çan qeyd edib ki, dünya profilaktikası və müalicəsi mümkün olan xəstəliklər səbəbindən vaxtsız ölümərin və qarşısı alına bilən əzab-əziyyətin azaldılması sahəsində böyük nailiyyətlər qazanıb: «Lakin bu uğurlar qeyri-berabər paylanıb. Heç kəsin unudulmaması üçün edə biləcəyimiz ən yaxşı iş səhiyyə xidməti ilə ümumi əhatələnməyə nail olmaq üçün müxtəlif ölkələrə yardım etməkdən ibarətdir».

Yoqa və meditasiya Altsheymer xəstəliyinə tutulma riskini azaldır

Kaliforniya Universitetində aparılan yeni tədqiqat göstərir ki, yoqa və meditasiya beyni üçün faydalıdır. Onlar insan yaddaşını gücləndirir və qazanılmış ağidakəmlikdən qoruyur. Tədqiqatçıların sözlərinə görə, yoqa və meditasiya yaddaş məşqindən daha effektivdir.

Üç ay davam edən tədqiqatda yaşı 55-dən yuxarı 25 nəfər iştirak edib. 11 iştirakçı həftədə bir dəfə bir saat davam edən yaddaş təliminə qatılıb. Həmçinin onlar yaddaşın inkişafı üçün gündə 20 dəqiqə təmrinlər yerinə yetiriblər. 14 könüllü isə həftədə bir dəfə 1 saat ərzində evdə qrup halında Kundalini yoqa ilə məşğul olub. Üstəlik hər gün 20 dəqiqəni Kirtan

Kriyya meditasiyasına həsr edib. Beləliklə, 12 həftə sonra ekspertlər müşahidə ediblər ki, könüllülərin hər iki qrupunda şifahi yaddaş yaxşılaşıb. Yəni onlar söz və adları daha yaxşı yadda saxlamağa başlayıblar. Lakin məkanda səmtləşdirməyə kömək edən vizual-məkan yaddaşı yoqa və meditasiya ilə

məşğul olan iştirakçılarda daha çox yaxşılaşıb.

Qeyd edək ki, Hindistanda Kirtan Kriya meditasiyası yaşlı adamlarda koqnitiv pozuntuların qarşısını alma üsullarından biri kimi tanınır. Bu meditasiya nəğmə oxumaq, əl hərəkətləri və işığın vizuallaşdırılması daxildir.

BAŞ SPONSOR:

Sağlam gələcək - bizimlə gələcək!

Azərbaycan, Bakı-Az1116, 7-ci mkr. Abay Kunanbayev küç. Tel.: (+99412) 5633717, 5629499
Faks: (+99412) 5633425 E-mail: hbcolted@ultel.net Web: www.hb-med.com

«Tibb qəzeti» redaksiyası tel: (012) 596-06-61

Когда у вас в жизни что-то происходит, попробуйте одну практику – не говорите об этом никому, даже если очень хочется рассказать. Что-то случается – сохраните это в себе, тогда вы сохраните внутри себя силу и потенциал этого происшествия.

Так же когда кто-то пытается вовлечь вас в свои рассказы - сохраняйте спокойствие и следите за своими эмоциями, не позволяйте им управлять вами и вовлекаться в чужие эмоции. Это заметят даже окружающие - в каком ореоле силы и загадочности вы начнете пребывать, а на самом деле вы просто сохранили себя для более ценных событий.

ДНК воспринимает человеческую речь

Учёные пришли к ошеломляющему выводу: ДНК воспринимает человеческую речь. Её «уши» прямо-таки приспособлены к улавливанию звуковых колебаний.

Пушкин когда-то писал своей жене: «Не марай душу чтением французских романов». Наш современник разве что улыбнётся этому наказу гения, а зря. Молекулы наследственности получают и акустическую, и световую информацию: молчаливое чтение доходит до клеточных ядер по электромагнитным каналам. Один текст оздоравливает наследственность, а другой её травмирует.

Молитвенные слова пробуждают резервные возможности генетического аппарата. Проклятие разрушает волновые программы, а значит, нарушает нормальное развитие организма.

П.Горяев считает, что с помощью словесных мыслей-форм человек созидает свой генетический аппарат. К примеру, ребёнок, взявший от родителей определённую программу, начинает дебоширить, сквернословить. Тем самым, он разрушает себя и свою среду – как социальную, так и психологическую. И катится этот «снежный ком» из поколения в поколение.

Так что генетическому аппарату совсем небезразлично, о чём мы думаем, говорим, какие книги читаем. Всё впечатывается в волновой геном, то есть волновую генетическую программу, которая меняет в ту или иную сторону наследственность и программу каждой клетки. Так, слово может вызвать рак, а может вылечить человека. Причём ДНК не разбирает, общаетесь вы с живым человеком или с героям телевизионного сериала.

Как слова и мысли влияют на нашу жизнь

Задумывались ли вы когда-нибудь о том, что слова и мысли влияют на нашу жизнь?

На самом деле, они не просто влияют, они формируют нашу реальность! И от того, что вы говорите, зависит какую жизнь вы живете. Если

вы видели фильм о воде «Великая тайна воды», то наверняка вспомните, что вода способна воспринимать, сохранять и передавать информацию даже такую тонкую, как человеческая мысль, эмоция, не говоря уже о словах. Под их воздействием меняется вся структура воды, ее молекула, а так как мы сами состоим из воды, то соответственно человек может сам воздействовать словом и мыслью на свое здоровье и тело. Давайте посмотрим на самые распространенные фразы в нашей жизни, и как итог, что мы получаем. Итак, начнем!

Говоря - «ничего себе!» - как вы думаете, много ли вы для себя полу-

- на, возьми мое здоровье! Замена этим словам есть -очень приятная и душевная фраза. Когда говорят «благодарю», отвечайте - «ВО БЛАГО».

Используя приставку «бес» в словах вы привлекаете бесса в свою жизнь. Приставки «бес» в русском языке не существовало никогда! Новые правила правописания навязаны русскому народу после переворота 1917 года. «Бес» — приставка, внедрённая в русский язык в 1921 году Луначарским-Лениным вопреки правилам русского языка. Это правило внедрено специально, чтобы презираемого бесса восхвалять и превозносить. Посмотрите на слова: «бессильный», «бесполез-

женку. Вспомните, как часто вы говорите, - «ведь я же тебе говорила, что будет именно так», - это тоже именно этот случай, когда вы сами привлекли негативную ситуацию в жизнь вашего близкого, а значит и в свою.

Говоря о мужчинах «все мужчины ..., нет ни одного нормального!» – так оно и получается, что каждый последующий в вашей жизни мужчина, будет вам приносить лишь одни страдания и огорчения.

Говоря человеку – «я тебя не перевариваю!» – вы получаете проблемы с желудочно-кишечным трактом.

«Ты у меня на шее сидишь!» – получаете остеохондроз.

Учитесь мало говорить

те? Конечно, нет! Сразу вспоминайте, были ли у вас такие случаи, когда вам чего - либо не доставалось? Всем досталось, а вам нет. Эта ситуация, ответ вселенной на фразу - «ничего себе!»

Вспомните, как часто вы говорите, - «я вообще ничего не слышу (не вижу, не чувствую и т.д.)!!!» Как вы думаете, что привлекут эти слова в вашу жизнь? - Конечно болезни глаз, ушей, носа.

Говоря и думая – «Я толстая» - вы получаете плюсом лишние килограммы.

Говоря – «я худею» - вы приобретаете болезни и начинаете чувствовать себя хуже, так как слово «худею», от слова «худ». Замените эту фразу на «я стану стройней» - и тогда эта мыслеформа начнет положительно влиять на вас.

Говоря «У меня нет денег», вы соответственно никогда не будете в финансовом изобилии. Очень помогает привлекать финансы фраза - «Комме легко и часто приходят деньги!» И как только вы не будете препятствовать своим негативными мыслями процессу осуществления заявленного, так вы сразу почувствуете, как легко для вас открываются новые возможности прихода денег в ваш кошелек!

Говоря в ответ на благодарность – «на здоровье!» - вы отдаете свое здоровье!!! Тем самым предлагая другому

«бесцельный», «бесцельный», этими словами мы даем силу этой нечистой силе. Заменяйте ее на «без». И тогда все встанет на свои места.

Слова «У меня вроде ничего нет» – программируют на отсутствие чего либо в вашем роду.

Говоря «мне нужно», «мне надо» - вы проживаете жизнь из нужды и под влиянием обстоятельств, тем самым лишая себя возможности быть хозяином своей жизни. Эти слова хорошо бы заменить на «я выбираю».

Говоря ребенку «ты дурак» - он будет у вас плохо учиться. Потому, как вы сами создали его не здравомыслящим!

Говоря близкому человеку - «глаза бы мои тебя не видели», «ты достал меня», «отстань от меня», «исчезни из моей жизни» – вы программируете разрыв отношений с этим человеком. Не удивляйтесь, если муж ваш, или ребенок потом уйдет из семьи, или чего еще хуже из жизни. Но именно так работает закон Вселенной. Чего вы просите, то вам и приходит! Мудрые люди всегда знали силу слов и мысли и в сказках показывали, как работают вселенские законы!

Говоря ребенку «Ты упадешь», «Там ноги переломаешь, шею свернешь!» то, пожалуйста, не удивляйтесь, если с вашим ребенком произойдет именно это. Вы сами, опять же создали сценарий жизни своему ре-

«Сердце кровью обливается», «У меня чуть сердце не остановилось» – считай, что заказали в небесной канцелярии болезни с сердцем.

Чтобы не произошло плохого, очень важно не думать о нем, и уж тем более не произносить негативную информацию. Недаром же существует поговорка - «Сказано - сделано!» То есть, сказав, вы уже это почти осуществили. Вы запустили программу исполнения! Но не все так плохо, точно так же работают и хорошие слова и мысли. Создавая и выпуская на свободу позитивную мысль, вы в результате получаете позитив в жизни, в качестве добрых людей и приятных событий.

И еще одна важная информация - ругая человека, засыпая на него проклятия, называя его обидными словами и оскорблением, тем самым вы влияете не только на его биополе, но и на свое! Вы разрушаете свою тонкую энергию и навлекаете то же самое проклятие на себя и своих детей! Прежде чем высказаться крепко в адрес кого-то, очень стоит задуматься, а стоит ли! Может лучше сдержаться! А свои эмоции выпустить в крике в лесу, тем самым сняв напряжение с себя и получив массу приятных ощущений во всем теле.

Заменяя отрицательные мысли и слова на положительные, вы создаете вокруг себя пространство любви и позитива и в этом случае, все негативное будет обходить вас стороной. А произнося слова «Я люблю» и «Благодарю» вы меняете и воздействуете на весь мир. Давайте как можно чаще дарить улыбку, любовь, благодарность и прощение создавая чистые энергии света в нашей Вселенной.

Негативных слов, которые влияют на наш жизненный сценарий, очень много, но теперь я думаю, вы и сами сможете отследить их в своей речи и не позволите им испортить вам жизнь! Поверьте, только лишь изменив мышление и речь, вы кардинально с «неудачной» сможете поменять свою жизнь на счастливую и радостную.

BAŞ SPONSOR:

Sağlam gələcək - bəzimdə gələcək!

Azərbaycan, Bakı-Az1116, 7-ci mkr. Abay Kunanbayev küç. Tel.: (+99412) 5633717, 5629499
Faks: (+99412) 5633425 E-mail: hbcolted@ultel.net Web: www.hb-med.com

«Tibb qəzeti» redaksiyası tel: (012) 596-06-61

AŞAĞIDAKI TİBB MÜƏSSİSƏLƏRİ GÖSTƏRİLƏN VAKANT YERLƏRƏ MÜSABIQƏ ELAN EDİR

Gəncə şəhər Səhiyyə İdarəsi

A.Səhhət adına 1 nömrəli Şəhər Xəstəxanası
Tibb bacısı (qardaşı) - 6.0
Mama - 5.0
Rentgen-texnik - 3.0
Akad. Z.Məmmədov adına Təcili Tibbi Yardım Xəstəxanası
Müalicəvi-bədən təriyəsi üzrə təlimatçı - 1.0
Əczaçı - 1.0
Laborant - 1.0
Yoluxucu Xəstəliklər Xəstəxanası
Tibb bacısı (qardaşı) - 3.0
2 nömrəli şəhər Xəstəxanası
Tibbi statistik - 1.0
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
2 nömrəli Birləşmiş Uşaq Xəstəxanası
Pəhriz üzrə tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
Əczaçı - 1.0
Kardioloji Xəstəxana
Əczaçı - 1.0
Psixiatrik Xəstəxana
Tibb bacısı (qardaşı) - 2.0
Endokrinoloji Xəstəxana

Yardımlı Rayon Mərkəzi Xəstəxanası

Pəhriz üzrə tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
Sahə tibb bacısı (qardaşı) - 4.0 (terap.ş.)
Sahə tibb bacısı (qardaşı) - 3.0 (ped.ş.)
Tibb bacısı (qardaşı) - 9.0
Diş texniki - 1.0
Mama - 3.0
Tibb bacısı (qardaşı) - 2.0 (vərəm k.)
Tibb bacısı (qardaşı) - 2.0 (psix.k.)
Tibb bacısı (qardaşı) - 2.0 (terap.ş.)
Tibb bacısı (qardaşı) - 4.0 (cər.ş.)
Tibb bacısı (qardaşı) - 3.0 (yolux.ş.)
Böyük tibb bacısı (qardaşı) - 1.0 (yolux.ş.)
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0 (doğuş.ş.)
Mama - 2.0 (doğuş.ş.)
Tibb bacısı (qardaşı) - 2.0 (ginek.ş.)
Laborant - 2.0
Tibb bacısı (qardaşı) - 2.0 (ped.ş.)
Rentgen-texnik - 2.0
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0 (qəbul ş.)
Tibb bacısı (qardaşı) - 2.0 (fiziot.ş.)
Çağırış üzrə tibb bacısı (qardaşı) - 5.0 (TTTY ş.)
Alçabulaq HM
Tibb bacısı (qardaşı) - 2.0
Feldşer - 1.0
Allar HM
Mama - 1.0
Avaş HM
Tibb bacısı (qardaşı) - 2.0
Feldşer - 1.0
Bozayran HM

Əczaçı - 1.0
Ü.Musabəyov adına Oftalmoloji Xəstəxana
Əczaçı - 1.0
Onkoloji Xəstəxana
Əczaçı - 1.0
Narkoloji Dispanser
Feldşer - 1.0
Əczaçı - 1.0
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
Qadın Məsləhətxanası
Əczaçı - 1.0
Laborant - 2.0
Regional Perinatal Mərkəz
Əczaçı - 1.0
Təcili Təxirəsalınmaz Tibbi Yardım Stansiyası
Əczaçı - 1.0
Feldşer - 2.0
Mühəribə və Əmək Veteranları Poliklinikası
Əczaçı - 1.0
Uşaq Stomatoloji Poliklinikası
Diş texniki - 1.0
1 nömrəli Uşaq Poliklinikası
Əczaçı - 1.0
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0

1 nömrəli Şəhər Poliklinikası
Əczaçı - 1.0
2 nömrəli Şəhər Poliklinikası
Əczaçı - 1.0
Uşaq Poliklinikası
Sahə tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
Əczaçı - 1.0
3 nömrəli Uşaq Poliklinikası
Əczaçı - 1.0
Laborant - 1.0
3 nömrəli Şəhər Poliklinikası
Sahə tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
4 nömrəli Uşaq Poliklinikası
Əczaçı - 1.0
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
5 nömrəli Şəhər Poliklinikası
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
Əczaçı - 1.0
6 nömrəli Şəhər Poliklinikası
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
Əczaçı - 1.0
Ünvan: Nizami, 40.
Telefon: (02225) 6 – 55 – 33

Göyçay Rayon Mərkəzi Xəstəxanası

Tibb bacısı (qardaşı) - 2.0
Feldşer - 1.0
Bərcən KSX
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
Feldşer - 1.0
Laborant - 1.0
Mama - 3.0
Cayıyü HM
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
Mama - 2.0
Feldşer - 1.0
Haməkənd HM
Mama - 1.0
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
Honuba HM
Feldşer - 1.0
Mirimli TM
Məntəqə müdürü - 1.0
Ostayır HM
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
Qabaqdibi TM
Məntəqə müdürü - 1.0
Şiləvəngə Həkim Məntəqəsi
Mama - 1.0
Şəfəqli KSX
Laborant - 1.0
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
Feldşer - 1.0
Mama - 2.0
Telavar HM
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
Mama - 1.0
Vərgədüz HM
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
Yolocaq HM
Feldşer - 1.0
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
Ərus HM
Tibb bacısı (qardaşı) - 2.0
Feldşer - 4.0
Mama - 2.0
Bürzünbül TM
Məntəqə müdürü - 1.0
Ünvan: Azadlıq küç.
Telefon: (02520) 6 – 10 – 86

Sabirabad Rayon Mərkəzi Xəstəxanası

Tibb bacısı (qardaşı) - 29.0
Feldşer - 1.0
Pəhriz üzrə tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
Rentgen-texnik - 2.0
Anestezist - 2.0
Tibbi statistik - 2.0
Dəri-zöhrəvi kabinet (polik. şöb.)
Tibb bacısı (qardaşı) - 3.0
Vərəm Əleyhinə Xəstəxana
Tibb bacısı (qardaşı) - 5.0
Rentgen-texnik - 1.0
Laborant - 1.0
Sabirabad Regional Perinatal Mərkəzi
Anestezist - 2.0
Axisxa (Qaralı) KSX
Mama - 3.0
Axtaçı Muğan KSX
Tibb bacısı (qardaşı) - 2.0
Feldşer - 1.0
Azada KSX
Tibb bacısı (qardaşı) - 4.0
Bala Həşimxanhı HM
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
Feldşer - 1.0
Balakənd TM
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
Məntəqə müdürü - 1.0
Bulduq HM
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
Mama - 1.0
Cavad HM
Tibb bacısı (qardaşı) - 2.0
Mama - 1.0
Çığırğan TM
Məntəqə müdürü - 1.0
Cöläğammədli TM
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
Çölbeşdəli HM
Mama - 1.0
Dadaşbəyli TM
Mama - 1.0
Güdəcəhür TM
Mama - 1.0
Həsənəli TM
Mama - 1.0
Kovlar TM
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
Minbaşı TM
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
Moranlı HM
Tibb bacısı (qardaşı) - 1.0
Mama - 1.0
Balvar TM
Məntəqə müdürü - 1.0
Həşimxanlı TM
Mama - 1.0
Ünvan: H.Əliyev, 97.
Telefon: (02123) 5 – 52 – 99

S.İmaməliyev adına Respublika Taun Əleyhinə Stansiya
Laborant - 1.0 (Mingəçevir regional ş.)
Ünvan: H.Zərdabi, 3161 kv.
Telefon: 431 – 61 – 14

Qeyd: Müsabiqədə iştirak etmək istəyən namizədlər elan dərc olunduğu gündən etibarən 30 gün ərzində aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:
o müəssisə rəhbərinin adına yazılmış ərizə;
o şəxsiyyət vəsiqəsinin surəti;
o təhsil və ixtisas haqqında sənədlərin surəti;
o əmək kitabçasının surəti (mövcud olduğu halda);
o sağlamlıq haqqında arayış;
o nikah haqqında şəhadətnamənin surəti (mövcud olduğu halda).

LEVOMAX

levofloksasin 500 mg

Göstərişləri:

- Kəskin sinusit, orta otit
- Xroniki bronxitin kəskinləşməsi
- Qazanılmış və assosiasiya olunmuş pnevmoniya
- Dəri və yumşaq toxuma infeksiyaları (irinli ateroma, frunkul, abses)
- Sidik - ifrazat sisteminin ağırlaşmış infeksiyaları
- Kəskin pielonefrit
- Xroniki bakterial prostatit
- Dərman - davamlı formalı vərəmin kompleks müalicəsi
- Urogenital infeksiyalar (xlamidioz, ureoplazmoz, mikolazmoz)

İstifadə qaydasi:

1 tablet gündə 1 dəfə.

Buraxılış forması:

Levomax 500 mg № 7

işində as...

kardiovaskulyar xəstəliklərin profilaktikasında

GRİLAKS

Clopidogrel 75 mg

- Kəskin koronar sindrom
- Təzəlikcə keçirilmiş işemik insult
- Təzəlikcə keçirilmiş miokard infarktı
- Periferik arteriyaların xəstəlikləri

1 tablet x 1 dəfə/gün

VALDİPİN

Amlodipine/Valsartan

Arterial hipertenziyali şəxslərdə yüksəlmiş qan təzyiqinin azaldılması məqsədilə:

- ▼ Monoterapiya effektiv olmadıqda
- ▼ Arterial hipertenziyanın orta ağır və ya ağır gedisi
- ▼ Beyin-damar və ya ürək-damar hadisələrinin yüksək riski olduqda

1 tablet x 1 dəfə/gün